

NARVA KEELTELÜTSEUM

ÕPPEKAVA ÜLDOSA

2024

1. Kooli õppekava koostamise alused ja ülesehitus

(1) Narva Keeltelütseum (edaspidi kool) on Narva Linnavalitsuse hallatav õppeasutus, mis võimaldab hariduse omandamist nii põhikooli kui gümnaasiumi tasemel.

(2) Kooli õppekava on õppe- ja kasvatustöö alusdokument, mis lähtub põhikooli ja gümnaasiumi riiklikest õppekavadest, arengukavast ja kooli paikkondlikust eripärast. Kooli lõpetamisel saavutatud õpitulemused vastavad Eesti riigi poolt sätestatud nõuetele.

(3) Kooli õppekava koosneb üldosast (käesolev dokument) ja lisadest. Lisades esitatakse eraldi põhikooli ja gümnaasiumi ainevaldkondade kavad (lisad 1–15) ja valikkursuste kavad (lisa 16). Kool rakendab valikõppeainete kavasid, mille ta on ise koostanud ja mis toetavad kooli õppekava eesmärkide saavutamist. Iga õpetaja koostab kooli õppekava alusel töökava kõikidele klassidele, kus ta õpetab. Töökavu uuendatakse iga õppeaasta alguses. Õppekava on kättesaadav kooli kodulehel <http://www.narvakl.edu.ee/et/>

2. Kooli väärtused ja eripära

(1) Kooli alusväärtused toetuvad riiklikus õppekavas kehtestatud ning arvestavad kooli paikkondliku eripäraga. Koolil on otsene seos keelekeskonnaga eelkõige seetõttu, et Narva elanikest on ümmarguselt 90 protsenti vene emakeelega ning keeleliselt on tegu vene kultuuriruumiga. Kooli prioriteet on tähtsustada hakkamasaamist mitmekeelses keskkonnas ning kasvatada kodanikke, kes valdavad kompetentselt kolme olulist keelt ehk eesti-, vene- ja inglise keelt.

(2) Kool tegutseb alates aastast 1988. Seoses eestikeelsele õppele ülemineku reformiga on kool alates 1. septembrist 2024 eestikeelsele haridusele ülemineku protsessis. Kõik klassid (va keelekümblusklassid), kellede jaoks ettenähtud aastal kohustus ei kehti, jäävad vene õppekeelega klassideks. Gümnaasiumiastmes toimub aastani 2030 vastavalt Eesti riigi gümnaasiumiseadusele õpe vähemalt 60 protsendi ulatuses eesti keeles. Eesti keelt õpetatakse kõikides klassides ainekava eesti keel teise keelena alusel. Kool pöörab erilist tähelepanu just keeleõppele, kuna keeleoskus on üks moodsa maailma alustugesid, mis avardab inimese silmaringi ning loob võimalused haridustee jätkamiseks või elukutse leidmiseks nii Eestis kui välismaal. Põhirõhk on eesti-, vene- ja inglise keelel. Koolil on pikaajased kogemused inglise keele süvaõppe vallas. Põhikoolis pakub kool, laste seaduslike esindajate soovi arvestades, võimalust õppida inglise keelt süvendatult alates 2. klassist ning sellele lisaks on võimalus õppida inglise keele ringides ja erinevates programmides alates 1. klassist. Gümnaasiumiastmes omandavad mõned õpilased inglise keele C1 tasemel, mis võimaldab sooritada rahvusvahelisi inglise keele eksameid (FCE, CAE, IELTS, TOEFL).

(3) Koolis toetatakse võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlblist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Kool arvestab nii õpilaste valdkonnaspetsiifiliste vajaduste kui nende individuaalsete eripäradega. Põhikoolis on võimalus õppida keelekümblusklassis ning gümnaasiumiastmes saab õpilane valida kolme eri õppesuuna: IKT ja majandus, loodusteaduste ning sotsiaal-humanitaarsuuna vahel.

(4) Kool loob eeldused teaduspõhise maailmapildi kujundamiseks, pöörates õppetöös rõhku allikakriitilisusele ning loogilise mõtlemise arendamisele. Teoreetiline osa on tasakaalus praktiliste ülesannetega, arendamaks õpilases analüüsi- ning eneseväljendusoskust.

(5) Kool prioritiseerib moodsate õppemetoodikate, nagu aktiivõppe meetodite kasutamist ja arvestab õpilaste individuaalsust. Õpilaste seas on palju aineolümpiaadide võitjaid nii piirkonna, riigi kui ka maailma tasemel.

(6) Kool kujundab õpilases väärtushoiakuid ja -hinnanguid, pöörates rõhku esteetilistele ja eetilistele valikutele, mis loovad võimaluse õnnelikumaks ja kvaliteetsemaks eluks. Iga indiviid panustab oma väärtuskasvatusega parema ja turvalisema ühiskonna loomisse, mis on eduka

ühiskonna koostöömimise aluseks. Kool tähtsustab väärtusi, mis aitavad kaasa ühiskonna inimvara ning riigi majanduse arengule.

(7) Kooli õppekava toetub riiklikus õppekavas oluliseks peetud väärtustele, mis tulenevad „Eesti Vabariigi põhiseaduse”, ÜRO inimõiguste ülddeklaratsiooni, lapse õiguste konventsiooni ning Euroopa Liidu alusdokumentides nimetatud eetilistest põhimõtetest. Alusväärtustena tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi (ausus, hoolivus, aukartus elu ees, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu) ja ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, austus riigikeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus).

(8) Kool toetab uue põlvkonna integreerumist ja sotsialiseerumist, mis rajaneb eesti kultuuri traditsioonidele, Euroopa ühiseväärtustele ning maailma kultuuri ja teaduse põhisaavutuste omaksvõtmisele. Sellega toetab kool kõikidele õpilastele võrdseid edasiõppimisvõimalusi või töökohale asumist. Kool peab oluliseks Eesti ühiskonna jätkusuutlikku sotsiaalset, kultuurilist, majanduslikku arengut ja keskkonnasõbralikkust, mida kannavad edasi kõlbelise kasvatusega noored.

3. Kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid

3.1 Üldsätted

(1) Koolil on hariv ja kasvatav ülesanne, mis annab oskused toimetulekuks igapäevaelus. Põhihariduses aitab kool kaasa õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülgseteks isiksusteks, kes on teadlikud oma huvidest ning kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl, ühiskonnas ja riigis. Õpilase areng on järk-järguline, mille käigus omandatud teadmised suunavad teda ümbritseva maailmaga suhestuma. Kool toetab suhtlemisoskuse arendamist laste seaduslike esindajate, õpetajate ja eakaaslastega. Põhihariduses omandab õpilane oskused õppeprotsessis osalemiseks, töötades nii grupis kui ka iseseisvalt. Ta õpib hindama ennast ja eakaaslast ning analüüsima oma isiklikku õppeprotsessi, mida toetavad koolipere ja laste seaduslikud esindajad.

(2) Gümnaasium valmistab noort ette olema rohkem iseseisev, sotsiaalselt küps, võimeline oma loovaid oskusi rakendama kõrghariduses või töös. Gümnaasist käitub usaldusväärselt ning oma eesmärgi teadvustavalt ja tuleb toime eri eluvaldkondades: partnerina isiklikus elus, oma kultuuri kandjana ja edendajana, tööturul erinevates ametites ja rollides ning oma ühiskonna ja looduskeskkonna jätkusuutlikkuse eest vastutava kodanikuna.

(3) Põhihariduses on õpetuse ja kasvatuse taotlus tagada õpilase eakohane tunnetuslik, kõlbeline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine, mis võimaldab tal jõuda selgusele oma huvides, kalduvustes ning võimetes ja tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks. Õppeprotsessis on oluliseks kogemus, mille õpilane saab nii läbi vaimse, füüsilise kui sotsiaalse keskkonna. Kogemuste kaudu suudab ta seada endale eesmärgi ning teab, kuidas nende poole püüelda. Õpetaja on õpilasele eeskujuks kujundamaks inimest, kes mõistab ühiskonnareegleid ning norme ja tuleb toime erinevates kogukondades ning situatsioonides.

(4) Gümnaasiumi põhitaotlus on igapäevase huvi- ja võimetekohase tegevusvaldkonna leidmine, millega siduda enda edasine haridustee. Gümnaasium loob tingimused, mis aitavad õpilastel omandada teadmised, oskused ja väärtushoiakud ning võimaldavad neil jätkata tõrgeteta õpiteed kõrghariduses või kutseõppeasutuses. Kooli jaoks on oluline, et gümnaasist oleks iseseisev, suudaks ise otsuseid vastu võtta ning tal oleks eelteadmised iseseisvaks eluks. Gümnaasist oskab kasutada põhihariduses omandatud teadmisi ja oskusi ning tema tegevus on mõtestatud. Tal on head oskused töötamiseks nii iseseisvalt kui grupis. Ta oskab leida endale õppetööks sobivaid töömeetodeid ning stiili.

(5) Teadmiste, väärtushinnangute ning praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusteadmiste, koostöös kodu ja kooliga. Õpilane mõistab oma tegude tagajärgi ning kujuneb kooliaastate jooksul teadlikuks ja vastutustundlikuks kodanikuks. Õpilane oskab õpitut teadmisi rakendada erinevates olukordades ja situatsioonides; ta oskab lahendada

probleeme, vajadusel abi otsida ning oma seisukohti esitledes argumenteerida. Ta on suuteline läbi viima iseseisvat tööd või projekti ning otsima selle teostamiseks abi (loovtöö, uurimistöö või mõni muu projekt). Õpilane mõistab hariduse vajalikkust ning asjaolu, et õppimine on elukestev protsess.

(6) Kool arvestab õpilase keelelist, kultuurilist ja perekondlikku tausta, eakohasust ning huvisid. Kool seisab hea selle eest, et õpilane omandaks riiklikult kehtestatud õpitulemused, rakendades selleks sobivat õppekoormust ning individuaalset lähenemist. Kool tagab, et õpilasel oleks piisavalt aega puhkuseks ja kooliväliste tegevuste elluviimiseks.

(7) Kool kasutab nüüdisaegset ja mitmekesist õppemetoodikat, sealhulgas aktiivõppemeetodit nagu LAK-õpe. Olulist rõhku pööratakse enese kirjas ja kõnes väljendamisele, aga ka esinemisoskuse arendamisele. Kool kasutab õppetöös audiovisuaalseid õppevahendeid, aga ka muud pildilist materjali ning mängulist tegevust. Oluline on õpilase analüüsivõime ning arutlusoskuse arendamine. Kool teostab õuesõpet, mis arendab nii õpilase visuaalse - kui füüsilise keskkonna taju ning suunab teda mõistma looduse olulisust ning tema enda vaimse ja füüsilise tervise toetamise võimalusi. Samuti rakendatakse muuseumiõpet. Õpilasi suunatakse ennast ja end ümbritsevat maailma analüüsima ning nägema enda rolli ühiskonnas, omades vastutustunnet ning osalema aktiivselt ühiskonna paremaks muutmisel.

(8) Kooli ülesanne on luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õppekeskkond, mis toetab tema õpihimu ning süvendab tema õpioskusi, eneserefleksiooni ja kriitilist mõtlemisvõimet. Aastatega laienevad õpilase elulised ja ainealased teadmised, aitamaks tal end loovalt väljendada ning saavutada püstitatud eesmärged. Tal kujuneb sotsiaalne ja kultuuriline identiteet. Ta määratleb end eneseteadliku isiksusena ning perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse ning kes austab erinevate rahvaste kultuure.

(9) Kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse õpetuses ning kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele. Kuna koolis õpivad vene emakeelega õpilased, siis on peamine eesmärk edukas üleminek eestikeelsele õppele aastaks 2032.

3.2 Õppe ja kasvatuses rõhuasetused kooliastmeti

(1) Esimeses kooliastmes on õpetuse ja kasvatuses põhitähtsuseks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde loomine ning huvi ja valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks õppetööks. Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse õppeülesandeid ja nende täitmiseks kuluvat aega. Õpetaja olulisim ülesanne on toetada iga õpilase eneseusku ja õpimotivatsiooni. Õppetöö korraldamise alus on aineõpetuslik.

(2) Teises kooliastmes on õpetuse ja kasvatuses põhitähtsuseks vastutustundlike ja iseseisvate õpilaste kujunemine. Õppetöös on oluline äratada ja säilitada õpilaste huvi õppekavaga hõlmatud

teadmise- ja tegevusvaldkondade vastu. Õpetuses rakendatakse mitmekesiseid tööviise ja ülesandeid, mis võimaldavad murdeikka jõudvatel õpilastel teha iseseisvaid valikuid ja seostada õpitut praktilise eluga ning aitavad toime tulla õpilaste individuaalselt erineva arenguga, nende muutuvate suhete ja tegutsemisega uutes rollides.

(3) Kolmandas kooliastmes on õppe ja kasvatuse põhitaotlus aidata õpilastel kujuneda vastutustundlikeks ühiskonnaliikmeteks, kes igapäevaelus iseseisvalt toime tulevad ning suudavad oma huvidele ja võimetele vastavat õpiteed valida.

Esimeses kooliastmes keskendutakse:

- 1) kõlbeliste tõekspidamiste ning heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele;
- 2) positiivse suhtumise kujunemisele koolis käimise ja õppimise suhtes;
- 3) õpiharjumuste ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud töö oskuste ning valikute tegemise oskuste arendamisele;
- 4) eneseväljendusoskuse ja -julguse kujunemisele;
- 5) põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sealhulgas üksteist toetavate ja väärtustavate suhete kujunemisele õpilaste vahel;
- 6) õpiraskuste äratundmisele ning tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

Teises kooliastmes keskendutakse:

- 1) õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele, seostades õpitut praktikaga ning võimaldades õpilastel teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada;
- 2) huvitegevusvõimaluste pakkumisele;
- 3) õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele;
- 4) õpiraskustega õpilastele tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

Kolmandas kooliastmes keskendutakse:

- 1) õpimotivatsiooni hoidmisele;
- 2) õppesisu ja omandatavate oskuste seostamisele igapäevaeluga ning nende rakendatavuse tutvustamisele tulevases tööelus ja jätkuõpingutes;
- 3) erinevate õpistrateegiate teadvustatud kasutamisele ning enesekontrollimise oskuse arendamisele;
- 4) pikemaajaliste õppeülesannete (sealhulgas uurimuslike õppeülesannete) planeerimisele, eesmärkide püstitamisele ja oma tulemuste hindamisele;
- 5) õpilaste erivõimete ja huvide arendamisele;
- 6) õpilaste toetamisele nende edasiste õpingute ja kutsevalikute tegemisel.

Neljandas kooliastmes keskendutakse:

- 1) tingimuste loomisele, et õpilased omandaksid teadmised, oskused ja väärtushoiakud, mis võimaldavad jätkata tõrgeteta õpiteed kõrgkoolis või kutseõppeasutuses;

- 2) õpilaste iseseisvumisele, oma maailmapildi kujunemisele ja valmisolekule elus toime tulla;
- 3) õpilaste adekvaatse enesehinnangu kujunemisele;
- 4) õpilaste iseseisva õppimise ja koostööoskuste arendamisele;
- 5) edasise haridustee võimaluste tutvustamisele ja hindamisele;
- 6) kodanikuoskuste, -aktiivsuse ja -vastutuse väljakujunemisele.

4. Valdkonnasisesed ja -ülesed lõiminguvõimalused

(1) Kool väärtustab ja kasutab oma õppetöös lõimingut, mis tagab noortele terviklikuma maailmapildi ja eluks vajalike oskuste kujunemise võimalused. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist.

(2) Kool kasutab nii ainevaldkondade sisest- kui ülel lõimingut, aga ka tunnisest lõimingut ühes konkreetses õppeaines. Arvestatakse kooliastmetega, õpilase järk-järgulise arenguga. Ainetundides tuuakse näiteid teistest valdkondadest või viiakse tunde ühiselt läbi kahe õpetaja koostöös. Kool lähtub lõimimisel riiklikult kehtestatud üldpädevustest ja läbivatest teemadest, toetades neid nii igapäevases õppetegevuses kui koolisiseseid projekte läbi viies. Kool korraldab aineühenduste koosolekuid, kus arutletakse ühiselt lõimingu saavutamise võimalusi.

(3) Lõimingu täpsem kirjeldus ja näited kajastuvad valdkonnakavades.

5. Üldpädevuste kujundamise põhimõtted

(1) Kool lähtub riiklikus õppekavas etteantud pädevustest kui teadmiste, oskuste ja hoiakute kogumist, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas loovalt, ettevõtlikult ja paindlikult toimida. Pädevused rakendavad olulist osa inimeseks ja kodanikuks kujunemisel. Pädevused jagunevad üld- ja valdkonnapädevusteks.

(2) Üldpädevused on aine- ja valdkonnaülesed pädevused, mis kujunevad õppeainetes taotletavate õpitulemuste kaudu, aga ka läbivate teemade käsitlemise kaudu ainetundides, tunni- ja koolivälises tegevuses. Üldpädevuste kujunemist toetavad ja suunavad õpetajad omavahelises - ning kooli, kodu ja kogukonna koostöös.

(3) Õpilastes kujundatavad üldpädevused on:

1) **kultuuri- ja väärtuspädevus** – suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide ja eetika seisukohast; tajuda, analüüsida ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada kunsti ja loomingut ning kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid ja arvestada nendega otsuste langetamisel; olla salliv ja koostööaldis ning panustada ühiste eesmärkide saavutamisse.

Kultuuri- ja väärtuspädevust koolis toetavad muuseumi- ja kontserdikülastused - Geneva kontserdimaja, kultuurimaja Rugodiv, Narva linnus, Narva Vaba Lava, Narva Muuseum ja kunstigalerii, Iisaku Loodusmuuseumi külastamine jne.

2) **sotsiaalne ja kodanikupädevus** – suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut ja Eesti riiklikku iseseisvust; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi, norme ja kõlbluspõhimõtteid; austada erinevate keskkondade, sh suhtluskeskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, inimõigusi, religioonide ja rahvaste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel; suutlikkus mõista globaalprobleeme, võtta kaasvastutus nende lahendamise eest; väärtustada ja järgida jätkusuutliku arengu põhimõtteid; tunnetada end dialoogivõimelise ühiskonnaliikmena Eesti, Euroopa ja kogu maailma kontekstis.

Sotsiaal- ja kodanikupädevust koolis toetavad külaliste vastuvõtt, õpilasvahetusprogrammid, õpetajate vahetusprogrammid, rahvusvahelistes projektides osalemine.

3) **enesemääratluspädevus** – suutlikkus adekvaatselt mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi, arvestada oma võimeid ja võimalusi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlusprobleeme; lahendada oma vaimse ja füüsilise tervisega seonduvaid probleeme; käituda inimsuhetes

sõltumatult; hankida teavet edasiõppimise ja tööleidmise võimaluste kohta, kavandada oma karjääri.

Enesemääratluspädevust koolis toetavad arenguvestlused, varjupäevad, avatud uste päevad.

4) **õpipädevus** – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; leida sobivad teabeallikad ja juhendajad ning kasutada õppimisel nende abi; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada erinevaid õpistrateegiaid ja õpitut erinevates olukordades ning probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varemõpituga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasiõppimise võimalusi.

Õpipädevust koolis toetavad teabepäevad edasiõppimisvõimalustest, raamatukogukülastused.

5) **suhtluspädevus** – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; koostada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust, kasutada korrektset ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi.

Suhtluspädevust koolis toetavad õpilasvahetusprogrammid, riigisisestes ja rahvusvahelistes projektides osalemine.

6) **matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus** – suutlikkus kasutada matemaatikale ja loodusteadustele omast keelt, sümboleid, meetodeid ja mudeleid, lahendades erinevaid ülesandeid kõigis elu- ja tegevusvaldkondades; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia tähtsust ning mõju igapäevaelule, loodusele ja ühiskonnale; mõista teaduse ja tehnoloogiaga seotud piiranguid ja riske; teha tõenduspõhiseid otsuseid erinevates eluvaldkondades; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt, loovalt ja uuendusmeelselt.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalast pädevust koolis toetavad osalemine olümpiaadidel ja ainevõistlustel.

7) **ettevõtlikkuspädevus** – suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmäärke, koostada lühi- ja pikaajalisi plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele ning võtta arukaid riske; mõelda kriitiliselt ja loovalt, arendada ja hinnata oma ja teiste ideid; rakendada finantskirjaoskust.

Ettevõtlikkuspädevust koolis toetavad kontsertide ja ürituste korraldamine, koolifirmade loomine.

8) **digipädevus** – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvast ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui kogukonnades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

Digipädevust koolis toetavad harjutused digivahendite kasutamisest, veebipõhine õpe.

(3) Valdkonnapädevused toetavad üldpädevuste saavutamist nii valdkonnasiselt kui ka lõimitult teiste õppeainetega. Pädevuste saavutamist toetavad riiklikult kehtestatud õppeainete eesmärgid ja õpitulemused, millest kool oma ainevaldkonnakavades lähtub. Valdkonnapädevused on konkreetsetes ainevaldkondades universaalsed ja kehtivad kõikidele kooliastmetele, kooliastmetes taotletavad pädevused on kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud. Kooliastme lõpuks taotletavad pädevused on nii valdkondade ülesed kui ka valdkonna sisesed. Valdkonnasisesed pädevused kajastuvad ainevaldkonnakavades.

6. Õppekava läbivate teemade käsitlemise põhimõtted

(1) Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

(2) Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

1) õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi;

2) aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;

3) valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;

4) läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatöona;

5) võimalikust koostööst – kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega; osaledes klassivälistes õppetegevustes, huviringides ning maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

(3) Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivat teemat, nende eesmärgid ja rakendamine ülekoolilistes üritustes on järgnev:

1) **elukestev õpe ja karjääri kujundamine** – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema sobivaid haridus- ja tööalaseid valikuid; läbiva teema eesmärk on anda õpilasele oskused teadvustada oma huve, võimeid ja oskusi, samuti kujundada enesehinnangut ning arendada õpi- ja suhtlemisoskust, võimet töötada üksis ja grupis; võimet seada eesmärgi, leida väljakutseid, õppimis- ja karjäärivõimalusi paikkonnas, mujal Eestis või välismaal;

Elukestvat õpet ja karjääri kujundamist toetavad ülekoolilised tegevused on: arenguvestlused, varjupäevad, avatud uste päevad, õpilasvahetusprogrammid, rahvusvahelistes projektides osalemine, teabepäevad edasiõppimisvõimalustest, koolifirmade loomine, koostöö kohalike firmadega.

2) **keskkond ja jätkusuutlik areng** – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele; läbiva teema eesmärk on anda õpilasele oskused mõista looduskeskkonna ja inimese vahelisi

suhteid, sh aru saada kultuurilistest, sotsiaalsetest, majanduslikest ja tehnoloogilistest seostest, samuti mõista inimtegurite mõju nii paikkonnas kui laiemalt ning oskust mõista võimalikke lahendusi probleemidele.

Keskkonda ja jätkusuutlikku arengut toetavad ülekoolilised tegevused on: Iisaku Loodusmuuseumi külastamine, õuesõpe, teabepäevad, matkad, põlevkivitööstuse-, või elektrijaama ettevõtete külastamine, vanade esemete sorteerimise päevad, taaskasutatavad materjalid õppetöös, õpe ja töötoad keskkonnasäästlikusest, rohelisest mõtteviisist.

3) **kodanikualgatus ja ettevõtlikkus** – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele; läbiva teema eesmärk on anda õpilasele oskused ühiskonnas toimida ja kaasa lüüa selle paremaks muutmisel, samuti mõistma avaliku, ettevõtlus- ja mittetulundussektori toimimist ning nägema iseenda rolli neis osaleda.

kodanikualgatus ja ettevõtlikust toetavad ülekoolilised tegevused on: kontsertide ja ürituste korraldamine, varjupäevad, talgupäevad, koolisisesed ja -välised projektid.

4) **kultuuriline identiteet** – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumistaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis; läbiva teema eesmärk on anda õpilasele teadmised nii eesti kultuuri kui teiste kultuuride, nende kujunemise ja toimimise kohta, samuti arusaama olemast kultuuri kandja, säilitaja ja vahendaja.

Kultuurilist identiteeti toetavad ülekoolilised tegevused on: paikkondlike ja riigisiseste kultuuriasutuste külastamine, riigisisestes ja rahvusvahelistes projektides osalemine, väliskülaliste vastuvõtt, raamatukogukülastus, õpilasvahetusprogrammid, õpetajate vahetusprogrammid, laulupidu, keelepäevad, kohalikud festivalid, Euroopa päeva tähistamine.

5) **teabekeskond ja meediakasutus** – taotletakse õpilase kujunemist teadlikuks ja analüüsivaks inimeseks, kes tajub ja teadvustab adekvaatselt ümbritsevat teabekeskkonda, suudab meediamaailma sisu ja allikaid kriitiliselt analüüsida ja kasutada, tunnustab autorlust, austab intellektuaalset omandit, oskab luua kvaliteetset meediasisu, arvestades oma eesmärke ja ühiskonnas omaksvõetud suhtlemise norme, ning toimib turvaliselt ja vastutab oma käitumise eest end ümbritsevas teabekeskkonnas; läbiva teema eesmärk on anda õpilasele teadmised teabe hankimisest ja selle otstarbekast kasutamisest.

Teabekeskonda ja meediakasutust toetavad ülekoolilised tegevused on: muuseumi- ja kontserdikülastused, riigisisestes ja rahvusvahelistes projektides osalemine, raamatukogukülastus, teabepäevad edasiõppimisvõimalustest, harjutused digivahendite kasutamisest, kooliürituste korraldamine, õpilaste kaasalöömine plakatite koostamisel.

6) **tehnoloogia ja innovatsioon** – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas; läbiva teema eesmärk on anda õpilasele teadmisi tehnoloogiate toimimise ja arengusuundade kohta erinevates eluvaldkondades, samuti nägema nende seost majanduslike, kultuuriliste ja sotsiaalsete teguritega ning selle mõju ühiskonnale; samuti eristama tehnoloogiliste arengute positiivseid ja negatiivseid külgi ning küsimusi eetikast, samuti oskama sellest lähtudes tehnoloogiaid oma igapäevaelus rakendada.

Tehnoloogiat ja innovatsiooni toetavad ülekoolilised tegevused on: harjutused digivahendite kasutamisest, koostöö kohalike ettevõtetega, koolisisestes - ja välistes projektides osalemine, loov- ja uurimistööde kirjutamine, võimalus valida IKT suund gümnaasiumiastmes.

7) **tervis ja ohutus** – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele; läbiva teema eesmärk on edendada koolis tervisekasvatust, liikluskasvatust, teadmist tule- ja veeohutusest ja teistest keskkonnast tulenevatest ohtudest, abi otsimise võimalusi ohu- või kriisiolukorras, oskust neid olukordi ennetada.

Tervist ja ohutust toetavad ülekoolilised tegevused on: liiklusohutuspäevad, klassijuhataja tunnid enne koolivaheaega, tervise- ja spordipäevad, matkad, laagrid, tule- ja veeohutusega seotud projektid, evakuatsiooniõpe.

8) **väärtused ja kõlblus** – taotletakse õpilase kujunemist kõlbeliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud, üldinimlikke väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires; läbiva teema eesmärk on kujundada õpilane, kes austab oma elukeskkonda, kooliperet, kodu ja teisi suhtluspartnereid; kellel on kultuurilised, eetilised ja kõlbelised arusaamad, samuti soov lahendada tekkinud konflikte.

Väärtusi ja kõlblust toetavad muuseumi- ja kontserdikülastused, riigisisestes ja rahvusvahelistes projektides osalemine, raamatukogukülastus, ühiskondlikult aktiivsete inimestega kohtumised, õpetajate-õpilaste koostöö, kogukondlikud tegevused.

(4) Õppekava läbivate teemade käsitlemine kooliastmeti on esitatud valdkonnakavades.

7. Õppekorraldus

7.1 Tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti

(1) Koolis õpetatavad kohustuslikud õppeained on kooskõlas riiklikus õppekavas sätestatuga. Kooli poolt pakutavad valikained on kooskõlas riiklikult määratud ainevaldkondadega ning lähtuvad õpilaste huvidest ning kooli eripärast ja vajadustest.

(2) Eesti keelt õpetatakse ainekava eesti keel teise keelena alusel. A-võõrkeelena õpetatakse inglise keelt, B-võõrkeelt ei õpetata.

(3) Õppekoormus põhikoolis võrdub suurima lubatud nädala õppekoormusega. Õpilase õppekoormuse moodustavad kohustuslikud ained põhikoolis ja kohustuslikud kursused gümnaasiumiastmes ning kooli poolt pakutavad valikained põhikoolis ning valikained ja valikkursused gümnaasiumiastmes, mida on kirjeldatud valdkonnakavades, kursusekavades ja valikainete kavades. Põhikooli tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti on esitatud tabelis 1 ja gümnaasiumi tunnijaotusplaan lähtuvalt õppesuunast on esitatud tabelis 3.

(4) Põhikooli õpilase suurim lubatud nädala õppekoormus õppetundides on:

1) 1. klassis 20;

2) 2. klassis 23;

3) 3. ja 4. klassis 25;

4) 5. klassis 28;

5) 6. ja 7. klassis 30;

6) 8. ja 9. klassis 32.

Tabel 1. Põhikooli tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti

Kohustuslikud õppeained	1. klass	2. klass	3. klass	I aste	4. klass	5. klass	6. klass	II aste
eesti keel teise keelena	4	4	4	12	5	5	5	15
vene keel emakeelena		4 kuni 2025	4 kuni 2026			2 kuni 2025	2 kuni 2026	
kirjandus						2	2	4
A-võõrkeel			3	3	3	3	3	9
matemaatika	3	3	4	10	4	4	5	13
loodusõpetus	1	1	1	3	2	2	3	7
geograafia								
bioloogia								
keemia								
füüsika								
ajalugu						1	2	3
inimeseõpetus		1	1	2	1	1	1 kuni 2026	2
ühiskonnaõpetus							1 alates 2026	1
muusika	2	2	2	6	1	2	1	4
kunst	1	1,5	2	4,5	1	1	1	3
tööõpetus; käsitöö ja kodundus; tehnoloogiaõpetus	2	1,5	1	4,5	1	2	2	5
kehaline kasvatus	2	3	3	8	3	3	2	8
Valikained	1. klass	2. klass	3. klass		4. klass	5. klass	6. klass	
eesti keel teise keelena	1	1 alates 2025	1 alates 2026	3	1			1
vene keel ja kultuur	2	2 alates 2025	2 alates 2026	6	2	2 alates 2025	2 alates 2026	6
matemaatika	1	1 alates 2025	1 alates 2026	3	1			1
inglise keel		2		2				
arvutiõpetus							1	1
karjääriõpetus								
KOKKU	20	23	25		25	28	30	

Tabel 1. Põhikooli tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti (jätk)

Kohustuslikud õppeained	7. klass	8. klass	9. klass	III aste
eesti keel teise keelena	5	5	5	15
vene keel emakeelena	1 kuni 2027	1 kuni 2028	1 kuni 2029	
kirjandus	2	2	2	6
A-võõrkeel	3	3	3	9
matemaatika	4	4	5	13
loodusõpetus	2			2
geograafia	2	2	1	5
bioloogia	1	2	2	5
keemia		2	2	4
füüsika		2	2	4
ajalugu	2	2	2	6
inimeseõpetus	1	1		2
ühiskonnaõpetus			2	2
muusika	1	1	1	3
kunst	2	1		3
tööõpetus; käsitöö ja kodundus; tehnoloogiaõpetus	2	2	1	5
kehaline kasvatus	2	2	2	6
Valikained	7. klass	8. klass	9. klass	
eesti keel teise keelena				
vene keel ja kultuur	2 alates 2027	2 alates 2028	2 alates 2029	6
matemaatika				
inglise keel				
arvutiõpetus				
karjääriõpetus			1	1
KOKKU	30	32	32	

Matemaatika lisatunniressurssi kasutatakse eesmärgipäraselt õpilaste teadmiste ja oskuste kinnistamiseks ning süvendamiseks. Erinevatel kooliastmetel keskendutakse järgmistele aspektidele:

1.-3. klassis suunatakse lisatunni ressursid õpitu kinnistamiseks ja kordamiseks, kasutades käelisi tegevusi, nagu piltide lõikamine ja kleepimine suuruste järjestamiseks, geomeetriliste kujundite rühmitamiseks ning hulkade moodustamiseks jne. Lisaks arendatakse töölehtede abil laste matemaatilisi oskusi.

4. klassis aitab lisatund õpilastel edukalt omandada matemaatika õppekava eesti keeles, võimaldades rohkem aega tekstiülesannete analüüsimiseks ja lahendamiseks ning geomeetrilise materjali ja mõõtühikute teisendamise põhjalikuks mõistmiseks. Samuti kasutatakse seda sõnavara ja matemaatiliste terminite kinnistamiseks.

Üldiselt kasutatakse lisatundi õppematerjali põhjalikumaks läbitöötamiseks, matemaatiliste mõistete ja tüüpülesannete omandamiseks, arvutamisoskuste harjutamiseks ning tekstiülesannete lahendamise oskuste arendamiseks. Tähelepanu pööratakse ka läbitud teemade kordamisele ja kinnistamisele.

Lisatund loob võimaluse individuaalsemaks ja mitmekülgsemaks lähenemiseks, et tagada õpilaste matemaatiliste teadmiste ja oskuste sügavam omandamine.

(5) Alates 1. klassist laste seaduslike esindajate soovi ja kooli võimalusi arvestades korraldatakse õpet varase keelekümbeluse programmi järgi õppeaastani 2028/2029. Keelekümbelus on õppevorm, mida rakendatakse Eestis riikliku programmi kaudu eesti keele kui teise keele paremaks omandamiseks. Keelekümbeluse eesmärgid on: eesti keele kõrge funktsionaalne oskus (lugemisel, kirjutamisel, rääkimisel, kuuldust arusaamisel); vene keele valdamine eakohasel tasemel; klassile vastav edasijõudmine muudes õppeainetes; eesti ja vene kultuuride mõistmine ning väärtustamine.

(6) Keelekümbelusklasside tunnijaotusplaani koostamisel lähtuti riikliku õppekava põhimõtetest. Õppetöös kasutatakse rohkelt aktiivõppe elemente. Eesti keele kui teise keele õpetamine toimub õppesisust lähtuvalt, kus keel ei ole omaette eesmärk, vaid vahend teadmiste omandamisel.

(7) Õppekoormus põhikooli keelekümbelusklassides võrdub suurima lubatud nädala õppekoormusega. Tunnijaotusplaani õppeaineti ja klassiti on esitatud tabelis 2.

Tabel 2. Keelekümblusklasside tunnijaotusplaani õppeainete ja klassite

Õppeaine	2. klass		3. klass		5. klass		6. klass		7. klass		8. klass		9. klass	
	kuni 2025.-26	õa	kuni 2026.-27	õa	kuni 2025.-26	õa	kuni 2026.-27	õa	kuni 2027.-28	õa	kuni 2028.-29	õa	kuni 2029.-30	õa
eesti keel teise keelena	4		4		5		5		5		5		5	
eesti kirjandus	2		2		2		2		2		2		2	
vene keel ja kirjandus	2		2		2		2		1		1		1	
A-võõrkeel			3		3		3		3		3		3	
matemaatika	3		4		4		5		4		4		5	
loodusõpetus	1		1		2		3		2					
geograafia									2		2		1	
bioloogia									1		2		2	
keemia											2		2	
füüsika											2		2	
ajalugu					1		2		2		2		2	
inimeseõpetus	1		1		1		1		1		1			
ühiskonnaõpetus													2	
muusika	2		2		2		1		1		1		1	
kunst	1,5		2		1		1		2		1			
tööõpetus; käsitöö ja kodundus; tehnoloogiaõpetus	1,5		1		2		2		2		2		1	
kehaline kasvatus	3		3		3		2		2		2		2	
Valikained														
inglise keel	2													
arvutiõpetus							1							
karjääriõpetus													1	
KOKKU	23		23		28		30		30		32		32	

(8) Õppekoormus gümnaasiumis on vähemalt 96 kursust (1 kursus on 35 õppetundi). Õpilase õppekoormuse moodustavad kohustuslikud kursused ja kooli poolt pakutavad valikkursused, mida on kirjeldatud valdkonnakavades ja kursusekavades.

(9) Kooli gümnaasiumiastmel võib õpilane valida kolme õppesuuna vahel: infotehnoloogia ja majandus (IKT-majanduslik suund), loodusteaduslik suund, sotsiaal-humanitaarsuund. IKT-majanduslik suund eeldab matemaatika, infotehnoloogiate ja majanduse süvaõpet. Loodusteaduslikul suunal õpitakse süvendatult loodusõppeaineid – füüsikat, keemiat, bioloogiat ja geograafiat. Sotsiaal-humanitaarsuunal on rõhuasetus võõrkeeltele ja sotsiaalteadustele – filosoofiale, psühholoogiale ja ajalool.

(10) Õppetööd gümnaasiumis teostatakse vastavalt igale õppesuunale ettenähtud tunnijaotusplaanile. Tunnijaotusplaani klassiti on esitatud tabelis 3 ja tunnijaotusplaani lähtuvalt õppesuunast on esitatud tabelis 4.

Tabel 3. Gümnaasiumi tunnijaotusplaan klassiti.

Kohustuslikud õppeained	10.klass		11.klass		12.klass		Kokku	
	Kitsas matem.	Lai matem.	Kitsas matem.	Lai matem.	Kitsas matem.	Lai matem.	Kitsas matem.	Lai matem.
Vene keel	2	2	2	2	2	2	6	6
Kirjandus	1	1	3	3	1	1	5	5
Eesti keel teise keelena	3	3	3	3	3	3	9	9
Inglise keel	2	2	3	3			5	5
Matemaatika	3	5	3	4	2	5	8	14
Biooloogia	2	2	2	2			4	4
Geograafia	2	2	1	1			3	3
Keemia	2	2	1	1			3	3
Füüsika	2	2	2	2	1	1	5	5
Ajalugu	2	2	2	2	2	2	6	6
Inimeseõpetus			1	1			1	1
Ühiskonnaõpetus					2	2	2	2
Muusika	1	1	1	1	1	1	3	3
Kunst	2	2					2	2
Kehaline kasvatus	2	2	2	2	1	1	5	5
Kooli poolt valitud (kohustuslikud) kursused								
Eesti keel teise keelena (v)	1	1	1	1	3	3	5	5
Kõne ja väitlus eesti keeles					2	2	2	2
Globaliseeruv maailm					1	1	1	1
Uurimistöö alused	1	1					1	1
Arvuti kasutamine uurimistöös			1	1			1	1
Riigikaitse	1	1					1	1
Praktiline õpe välilaagris			1	1			1	1
Karjääriõpetus					1	1	1	1
Informaatika	1	1					1	1
Meedia ja mõjutamine					1	1	1	1
21. sajandi oskused					1	1	1	1

Tabel 3. Gümnaasiumi tunniplaani klassiti (jätk)

Õpilaste poolt valitavad kursused*								
	10.klass		11.klass		12.klass		Kokku	
	Kitsas matem.	Lai matem.	Kitsas matem.	Lai matem.	Kitsas matem.	Lai matem.	Kitsas matem.	Lai matem.
Inglise keel (v)	2	2	2	2	2	1	6	5
Majandusõpetus	1	1					1	1
Ettevõtlusõpetus			1	1			1	1
Rakenduste loomise ja programmeerimise alused	1	1					1	1
Psühholoogia			1	1			1	1
Sissejuhatus filosoofilisesse mõtlemisesse	1	1					1	1
Inimene ja õigus					1	1	1	1
Disainiprotsess IT-ettevõttes					1	1	1	1
Enesekaitse kursus					1	1	1	1
Liikumise võimalused välistingimustes					1	1	1	1
Rahvusvahelise projekti taotluse ettevalmistamine					1	1	1	1
Õppimisioskuse kursus					1	1	1	1
Tervislik ja kaasaegne liikumine elus ja laval					1	1	1	1
Eesti filmiklassika					1	1	1	1
Töö tekstiga					1	1	1	1
Nüüdismuusika suundumused					1	1	1	1
Tervislik eluviis ja keskkond					1	1	1	1
Tervendav vesivõimlemine	1	1	1	1	1	1	1	1

* Märkus: õpilaste poolt valitavaid kursusi pakutakse õpilastele läbimiseks sõltuvalt kooli võimalustest kas 10., 11. või 12.klassis.

Tabel 3. Gümnaasiumi tunnijaotusplaan klassiti (jätk)

	10.klass		11.klass		12.klass		Kokku	
	Kitsas matem.	Lai matem.	Kitsas matem.	Lai matem.	Kitsas matem.	Lai matem.	Kitsas matem.	Lai matem.
Kokku kohustuslikud kursused	26	28	26	27	15	18	67	73
Kokku kursused kooli valikul	4	4	3	3	9	9	16	16
Õpilaste valikul kursuste minimaalne arv	2	2	2	2	9	3	13	7
sh eesti keeles					7	1	7	1
Õpilaste valikul kursuste maksimaalne arv	6	6	5	5	14	14	23	23
sh eesti keeles	4	4	3	3	12	12	17	17
Kokku kursuste minimaalne arv							96	96
sh eesti keeles (%)							70	64
Kokku kursuste maksimaalne arv							106	112
sh eesti keeles (%)							94	89

Tabel 4. Gümnaasiumi tunniplaani lähtuvalt õppesuunast.

IKT-majanduslik suund – 67/73		loodusteaduslik suund – 67/73		sotsiaal- humanitaarsuund – 67/73	
Vene keel	6	Vene keel	6	Vene keel	6
Kirjandus	5	Kirjandus	5	Kirjandus	5
Eesti keel teise keelena	9	Eesti keel teise keelena	9	Eesti keel teise keelena	9
Inglise keel	5	Inglise keel	5	Inglise keel	5
Matemaatika	8/14	Matemaatika	8/14	Matemaatika	8/14
Bioloogia	4	Bioloogia	4	Bioloogia	4
Geograafia	3	Geograafia	3	Geograafia	3
Keemia	3	Keemia	3	Keemia	3
Füüsika	5	Füüsika	5	Füüsika	5
Ajalugu	6	Ajalugu	6	Ajalugu	6
Inimeseõpetus	1	Inimeseõpetus	1	Inimeseõpetus	1
Ühiskonnaõpetus	2	Ühiskonnaõpetus	2	Ühiskonnaõpetus	2
Muusika	3	Muusika	3	Muusika	3
Kunst	2	Kunst	2	Kunst	2
Kehaline kasvatus	5	Kehaline kasvatus	5	Kehaline kasvatus	5
Eesti keel teise keelena (v)	5	Eesti keel teise keelena (v)	5	Eesti keel teise keelena (v)	5
Kõne ja väitlus eesti keeles	2	Kõne ja väitlus eesti keeles	2	Kõne ja väitlus eesti keeles	2
Globaliseeruv maailm	1	Globaliseeruv maailm	1	Globaliseeruv maailm	1
Uurimistöö alused	1	Uurimistöö alused	1	Uurimistöö alused	1
Arvuti kasutamine uurimistöös	1	Arvuti kasutamine uurimistöös	1	Arvuti kasutamine uurimistöös	1
Riigikaitse	1	Riigikaitse	1	Riigikaitse	1
Praktiline õpe välilaagris	1	Praktiline õpe välilaagris	1	Praktiline õpe välilaagris	1
Karjääriõpetus	1	Karjääriõpetus	1	Karjääriõpetus	1
Informaatika	1	Informaatika	1	Informaatika	1
Meedia ja mõjutamine	1	Meedia ja mõjutamine	1	Meedia ja mõjutamine	1
21. sajandi oskused	1	21. sajandi oskused	1	21. sajandi oskused	1

Tabel 4. Gümnaasiumi tunnijaotusplaan lähtuvalt õppesuunast (jätk).

Õpilaste poolt valitavad kursused	min 12/6	Õpilaste poolt valitavad kursused	min 12/6	Õpilaste poolt valitavad kursused	min 12/6
Inglise keel (v)	6/5	Inglise keel (v)	6/5	Inglise keel (v)	6/5
Majandusõpetus	1	Majandusõpetus	1	Majandusõpetus	1
Ettevõtlusõpetus	1	Ettevõtlusõpetus	1	Ettevõtlusõpetus	1
Rakenduste loomise ja programmeerimise alused	1	Rakenduste loomise ja programmeerimise alused	1	Rakenduste loomise ja programmeerimise alused	1
Psühholoogia	1	Psühholoogia	1	Psühholoogia	1
Sissejuhatus filosoofilisesse mõtlemisesse	1	Sissejuhatus filosoofilisesse mõtlemisesse	1	Sissejuhatus filosoofilisesse mõtlemisesse	1
Inimene ja õigus	1	Inimene ja õigus	1	Inimene ja õigus	1
Disainiprotsess IT-ettevõttes	1	Disainiprotsess IT-ettevõttes	1	Disainiprotsess IT-ettevõttes	1
Enesekaitse kursus	1	Enesekaitse kursus	1	Enesekaitse kursus	1
Liikumise võimalused välistingimustes	1	Liikumise võimalused välistingimustes	1	Liikumise võimalused välistingimustes	1
Rahvusvahelise projekti taotluse ettevalmistamine	1	Rahvusvahelise projekti taotluse ettevalmistamine	1	Rahvusvahelise projekti taotluse ettevalmistamine	1
Õppimisoscuse kursus	1	Õppimisoscuse kursus	1	Õppimisoscuse kursus	1
Tervislik ja kaasaegne liikumine elus ja laval	1	Tervislik ja kaasaegne liikumine elus ja laval	1	Tervislik ja kaasaegne liikumine elus ja laval	1
Eesti filmiklassika	1	Eesti filmiklassika	1	Eesti filmiklassika	1
Töö tekstiga	1	Töö tekstiga	1	Töö tekstiga	1
Nüüdismuusika suundumused	1	Nüüdismuusika suundumused	1	Nüüdismuusika suundumused	1
Tervislik eluviis ja keskkond	1	Tervislik eluviis ja keskkond	1	Tervislik eluviis ja keskkond	1
Tervendav vesivõimlemine	1	Tervendav vesivõimlemine	1	Tervendav vesivõimlemine	1

(13) Valikkursuste valimise põhimõtted:

Kooli valikus olevad kohustuslikud valikkursused on kohustuslikud kõikidele õpilastele valitud õppesuunast sõltumata.

Kursused, mida õpilane ise valida saab, lubavad tal õppida erialaseid aineid, mis lähtuvad õpilase poolt valitud õppesuunast. Seejuures võib kursuste üldarv ületada kooli õppekava poolt gümnaasiumiastmele määratud miinimumarvu.

(14) Õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul laste seadusliku esindaja ja direktori või direktori volitatud õpetaja kokkuleppel, on kool kohustatud arvestama kooli õppekava välist

õppimist või tegevust, sealhulgas õpinguid mõnes teises üldhariduskoolis õpetatava osana, tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratletud õpitulemusi.

(15) Kooli päevakava ja tunniplaan on leitav kooli veebilehel: <https://narvakl.edu.ee/>.

7.2 Õppekeelest tulenevad erisused

(1) Narva Keeltelütseumi põhikoolis on õppekeeleks eesti keel. Aastani 2029 kestab üleminekuperiood, mille käigus osa klassidest on erandkorras vene õppekeele klassid.

(2) Kohustuslik eesti keele teise keelena õpe algab koolis 1. klassis. Üleminek eestikeelsele õppele toimub järgmise ajagraafiku järgi:

1. ja 4. klassides algab üleminek õppeaasta 2024/2025 alguses;

2. ja 5. klassides algab üleminek õppeaasta 2025/2026 alguses;

3. ja 6. klassides algab üleminek õppeaasta 2026/2027 alguses;

7. klassides algab üleminek õppeaasta 2027/2028 alguses;

8. klassides algab üleminek õppeaasta 2028/2029 alguses;

9. klassides algab üleminek õppeaasta 2029/2030 alguses;

10. klassides algab üleminek õppeaasta 2030/2031 alguses;

11. klassides algab üleminek õppeaasta 2031/2032 alguses;

12. klassides algab üleminek õppeaasta 2032/2033 alguses.

(3) Õppeainete maht, mida õpetatakse eesti keeles keelekümblusklassides ja gümnaasiumiastmes on vähemalt 60%. Põhikooli tavaklassides õpetatakse eesti keeles 30% ulatuses.

(4) Õppeainete loetelu, mida õpetatakse eesti keeles põhikooli tavaklassides enne üleminekut eestikeelsele õppele:

2. klass: eesti keel teise keelena, muusika, kehaline kasvatus

3. klass: eesti keel teise keelena, muusika, kehaline kasvatus

5. klass: eesti keel teise keelena, muusika, kehaline kasvatus

6. klass: eesti keel teise keelena, ajalugu, inimeseõpetus, muusika

7. klass: eesti keel teise keelena, inimeseõpetus, muusika

8. klass: eesti keel teise keelena, ajalugu, inimeseõpetus, muusika

9. klass: eesti keel teise keelena, ühiskonnaõpetus, muusika.

Kõiki teisi kohustuslikke õppeaineid õpetatakse vene keeles (sh valikaineid).

(5) Varase keelekümblusega põhikooli klassides lisanduvad õppeainetele eesti keel teise keelena, muusika, kehaline kasvatus, inimeseõpetus ja ühiskonnaõpetus järgmised õppeained: loodusõpetus / bioloogia, kunst, geograafia, eesti kirjandus ning käsitöö ja tööõpetus / tehnoloogiaõpetus.

(6) Valikainet informaatika õpetatakse vene keeles. Kooli valikul ning õpilaste ja laste seaduslike esindajate sooviavaldusi arvesse võttes, õpetatakse koostöö raames Konfutsiuse Instituudiga alates 5. klassist tööõpetust hiina keeles. Tundides luuakse keelekeskkond, mis aitab keelt omandada aktiivmeetodite kasutamisel.

(7) Narva Keeltelütseumi gümnaasiumiastmes on õppekeeleks eesti keel.

(8) Osa kursusi pakutakse õppimiseks muus keeles. Need on vene keele, inglise keele, matemaatika, bioloogia kohustuslikud kursused ning inglise keele valikkursused.

7.3 Distantõpe

(1) Distantõpet korraldatakse Narva Keeltelütseumis vastavalt järgmisele korrale:

1. Distantõpe on üks statsionaarõppe vorme, mille käigus ei toimu erilisi muutusi statsionaarõppe põhimõtetes (jäävad samaks sellised mõisted nagu tund, küsitlus, kodune ülesanne jmt).

2. Distantõppeks nimetatakse sellist õpet, kus õpilane ja/või õpetaja asuvad väljaspool kooli ja suhtlemine toimub digitaalsete vahendite abil. See on e-õpe, mis toimub õpetaja juhendamisel virtuaalses õppekeskkonnas.

3. Digitaalsete vahendite all mõeldakse kaasaegseid digitaalseid vahendeid (personaalarvuti, sülearvuti, tahvelarvuti, nutitelefon) ning vastavat tarkvara.

4. Narva Keeltelütseumis on digitaalõppel põhiliseks suhtlusvahendiks õpetajate, õpilaste ja nende seaduslike esindajate vahel Zoomi keskkond (tundide läbiviimine, koosolekud, arenguestlused). Individuaalsel kokkuleppel võib kasutada ka teisi sidekanaleid.

5. Peamised info edastamise kanalid on: e-kool, e-post, kooli koduleht, kooli facebooki lehekülg.

6. Otsuse osalisele või täielikule distantõppele ülemineku kohta võtab vastu kooli direktor, lähtudes tekkinud olukorrast ja Terviseameti nõuannetest.

7. Osalist distantõpet rakendatakse:

õpilastele, kelle tervises seisund ei luba antud perioodil koolis käia kauem kui kaks nädalat – laste seaduslike esindajate avalduse alusel;

õpilastele, kes saabusid riikidest, kus viirusesse nakatunute suhtarv on suurem kui 25 inimest 100 000 elaniku kohta – laste seaduslike esindajate avalduse alusel;

viirusesse nakatunud inimesega kontakteerunud õpilastele – laste seaduslike esindajate avalduse alusel;

viirusesse nakatunud õpilase või kooli töötajaga kontakteerunud klassile või õpilaste rühmale kooli direktori otsusel;

viirusohu kasvamise ning inimeste vahel kontaktide vähendamise vajaduse korral järgmiselt: gümnaasiumiastme, 3. ja 2. astme ja algkooli õpilastele – kooli direktori otsusel.

8. Täielikule distantõppele viiakse kooli õpilased kui Eesti Vabariigi Valitsus on kehtestanud oma korraldusega eriolukorra.

9. Distantõppe korral annab õpetaja õppematerjali, millest osa käsitletakse veebitunnis ning teise osaga töötab õpilane iseseisvalt, juhindudes õpetaja korraldustest. Digitunnid toimuvad distantõppele üleviidud klassides ja rühmades vastavalt kehtivale tunniplaanile Zoomi keskkonnas, kusjuures vähemalt 75% eesti keele teise keelena, inglise keele ja matemaatika tunde ning vähemalt 50% teiste ainete tunde. Digitundide külastamine on õpilastele kohustuslik.

10. Õpetajad teavitavad õpilasi sellest, kus ja millised õppematerjalid digikeskkonnas asuvad ning millised on edukad ülesannete täitmise kriteeriumid. Kuna distantõppe korral võib puududa kõigil arvuti kasutamise võimalus etteantud ajal, siis võimaldatakse õpilastele pikemad ülesannete täitmise tähtajad.

11. Distantõppe korral võimaldatakse õpilastele individuaalsed konsultatsioonid vastavalt kinnitatud graafikule või kokkuleppel õpetajaga.

8. Õppekeskkond ja selle mitmekesistamiseks kavandatud tegevused

8.1 Üldsätted

- (1) Õppekeskkonnana mõistetakse õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles õpilased arenevad ja õpivad. Kool korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist. Õppekoormus vastab õpilase jõuvarudele.
- (2) Õppekeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab põhihariduse alusväärtusi ja oma kooli vaimsust ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone.
- (3) Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:
 - 1) osaleb kogu koolipere;
 - 2) luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, laste seaduslike esindajate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatusena seotud osaliste vahel;
 - 3) koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdselt, austades nende eneseväärikust ning isikupära;
 - 4) jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus;
 - 5) märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu; hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest;
 - 6) ennetatakse ja välditakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist;
 - 7) ollakse avatud vabale arvamusevahetusele, sealhulgas kriitikale;
 - 8) luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii üksi kui ka koos kaaslastega;
 - 9) luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi- ja eluraskuste puhul;
 - 10) luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel, tolerantsusel ja heatahtlikkusel;
 - 11) korraldatakse koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine;
 - 12) korraldatakse koolielu, lähtudes rahvusliku, rassilise, soolise ja muudel alustel võrdse kohtlemise põhimõtetest ning soolise võrdõiguslikkuse eesmärkidest.
- (4) Füüsilist keskkonda kujundades jälgib kool, et:
 - 1) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas;
 - 2) õppes on võimalused kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat ning õpilastel on võimalus kasutada kooliraamatukogu;

3) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;

4) ruumid, sisseseade ja õppevara on esteetilise väljanägemisega;

5) kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja -vahendeid;

6) on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt.

(5) Õpet korraldatakse ka väljaspool kooli ruume (sealhulgas kooliõues, looduses, muuseumides, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õppekeskkonnas. Kool tagab õpilaste vaimse ja füüsilise turvalisuse ning tervise kaitse.

(6) Kooli inventari kirjeldused on esitatud ainevaldkonniti ainevaldkonna kavades.

8.2 Õppekava rakendamist toetavad tegevused ja õppekäigud

(1) Õpilase arengu toetamiseks, mitmekesiste õppimisvõimaluste ja õpikogemuste pakkumiseks ning erinevate õppeainete ja läbivate teemade lõimimiseks korraldatakse koolis erinevaid üritusi, õppepäevi, külalistunde, näitusi, õppekäike, ekskursioone ning viiakse läbi ülekoolilisi ja koolidevahelisi projekte. Õppekäik on üldjuhul tervet õppepäeva hõlmav õppeprotsess, mis sisaldab ainetevahelist lõimumist, arendab üld- ja ainealaseid pädevusi ning käsitleb läbivaid teemasid. Ekskursioon on ühe- või mitmepäevane klassi ühisüritus, mis ei ole kooli õppekavas täpselt fikseeritud.

(2) Traditsioonilised ülekoolilised üritused: õpilaste loovtöid tutvustavad konverentsid, ainenädalad, muusika- ja spordipeod, spordi- ja orienteerumispäevad, õpilaste uurimis- ja praktiliste tööde konverents, kooli ja linna hariduselu aastapäevade tähistamine.

(3) Erinevate tähtpäevadega seotud üritused: kooliaasta ava-, lõpu- ja vabariigi aastapäeva aktused, jõulukontsert ja jõulupidu.

(4) Mitmekesise metoodika ja diferentseeritud õppeülesannete kasutamine õpilase individuaalsuse toetamiseks.

(5) Koolis on õpilase individuaalse arengu tagamiseks loodud õppekava täitmist toetavad huviringid, mis võimaldavad õpilastel arendada nende tugevaid külgi.

8.3 Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted.

8.3.1 Üldsätted

(1) Ülekooliline projekt – mõne teema raames planeeritud ja teatud aja jooksul (üks nädal – kaks kuud) korraldatud ürituste süsteem, millesse on kaasatud Narva Keeltelütseumi mitmete klasside õpilased.

(2) Koolidevaheline projekt – mõne teema raames planeeritud ja teatud aja jooksul (üks nädal – kaks kuud) korraldatud ürituste süsteem, millesse on kaasatud kas Eesti mitmete koolide õpilased või teiste maade koolid.

(3) Ülekoolilise või koolidevahelise projekti planeerimisel tuleb arvestada osalejate koosseisu, projekti eesmärke ja ülesandeid, oodatavaid tulemusi ja tähtaega.

8.3.2. Ülekoolilise või koolidevahelise projekti eesmärgid ja printsiivid.

(1) Ülekoolilise või koolidevahelise projekti korraldamise eesmärgid on järgmised:

- õppeainete integratsioon tundide sisestes ja välistes tegevustes läbivate teemade efektiivseks õppimiseks;
- integratsioon eesti ühiskonnas;
- loomingulise ja intellektuaalse potentsiaali arendamine õpilastel;
- koostöö oskuse arendamine õpilastel;
- iseseisva- ja rühmatöö oskuste arendamine õpilastel;
- uurimusliku tegevuse toetamine ja arendamine;
- enesetäiendamise oskuse kujundamine õpilastel;
- projekti metoodika arendamine;
- projekti planeerimisoskuste arendamine;
- õpetajate ja õpilaste rühmatöö toetamine.

(2) Ülekoolilise või koolidevahelise projekti korraldamisel rakendatakse järgmisi printsiipe:

- informatsioonikeskkonna loomine kooliruumis;
- projekti korraldamisest huvitatud inimeste kaasamine koostööks;
- projektitöö planeerimine vastavalt tegevuste tüüpidele ja valdkondadele;
- motivatsiooni kujundamine ja õpilaste kaasamine projekti uurimuslikku tegevusse;
- õpetajate kollektiivi koolitamine vastavalt projekti tegevuste alusele;
- projektitööde hindamissüsteemi väljakujundamine;
- projekti tegevuse populariseerimine õppeainete õppimise raames;
- eesmärk iga aastaga suurendada projektidest osavõtjate arvu.

9. 3. kooliastme loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord

9.1 Loovtöö korraldamise peamised põhimõtted

- 1) Õpingute jooksul kolmanda kooliastme vältel on iga põhikooli õpilane kohustatud täitma üht iseseisvat või rühma loovtööd, milleks on uurimus, projekt, kunstitöö või muu taoline.
- 2) Loovtöö temaatika valib kool, täpsema teemavaliku teevad õpilased.
- 3) Õpilane valib iseseisvalt või koordinaatori abil endale teema ja loovtöö juhendaja välja pakutud loovtööde teemade loetelust. Teemade loetelu asub kooliraamatukogus.
- 3) Loovtööde juhendamisest võtab osa kogu kooli õpetajaskond. Iga õpetaja võib õppeaasta jooksul juhendada mitte rohkem kui kolme loovtööd. Vajaduse korral võib loovtöö juhendaja kaasata koostööle ka teisi kooli või kooliväliseid õpetajaid nõuandjate näol.
- 4) Kui loovtöö kirjutamise käigus tekib vajadus vajalike vahendite soetamiseks, siis koostatakse kooli ja laste seaduslike esindajate vahel leping, milles käsitletakse loovtööga seotud materjaalsete vahendite soetamisega olulisi küsimusi.

9.2 Loovtöö koostamise juhend

- 1) Septembri jooksul peab iga 7.klassi õpilane valima loovtöö teema ja juhendaja.
- 2) Õpilane teeb loovtööd kas iseseisvalt või rühmas, mille arvuline koosseis sõltub loovtöö vormist ja on määratud juhendaja poolt (reeglina koosneb rühm kahest või kolmest inimesest).
- 3) Loovtöö vormistamise nõuded sõltuvad töö vormist.
- 4) Teema sõnastust võib töö käigus parandada või muuta, kuid mitte hiljem kui kaks kuud enne töö kaitsmist.
- 5) Kui töö on valmis, siis esitatakse see kaitsmisele. Tööde kaitsmine toimub lähtuvalt nende valmidusest, mahust, vormist ja teemast. Kaitsmine korraldatakse kas detsembri, jaanuari või aprilli alguses.
- 6) Loovtöö lubatakse kaitsmisele retsensiooni olemasolul, mille on koostanud juhendaja. Samuti peab õpilane tegema tarkvara abil loodud esitluse, mis koosneb vähemalt viiest slaidist. Esitluse kestus ei tohi ületada kümnet minutit.
- 7) Loovtööde tulemuste kokkuvõtte toimub iga õppeaasta lõpus korraldatud kooli teaduskonverentsil ja loovideede festivalil.
- 8) Neile, kes mingil põhjusel 7. klassis loovtööd ei ole kaitsnud, on õigus kaitsta oma tööd 8. või 9. klassis.

9.3 Loovtööde vormid

Loovtööde vormid on mitmekesised, võimaldades õpilastel väljendada oma ideid ja teadmisi loomingulisel ning isikupärasel viisil, lähtudes nii ainevaldkonna eesmärkidest kui ka õpilase huvidest ja tugevustest. Need on:

- fotode või jooniste näitus;
- referaat;
- valmistoode;
- mõistekaart;
- esitlus;
- uurimustöö;
- projekt;
- kunstiteos;
- õppemudel;
- õppe-, didaktiline arvutiprogramm;
- interneti kodulehekülje, õppeaine blogi loomine;
- virtuaalne galerii;
- meistrikläss;
- lühifilmi loomine;
- kollaaž;
- filmi, teatrietenduse jne retsensioon;
- temaatilise mängu läbiviimine;
- musikaalne tsükkel luuletuste põhjal;
- tunni korraldamine nooremate klasside õpilastele;
- kooliürituse korraldamine;
- õppematerjali loomine;
- pikaajalist ettevalmistust nõudvast üleriigilisest või rahvusvahelisest õpilasvõistlusest osavõtt;
- mõni muu loominguline tegevus.

Muud loovtööde vormid peavad olema eelnevalt kooskõlastatud kooli Metoodilise nõukoguga.

9.4 Loovtööde hindamise kord

1) Igat loovtööd hinnatakse viie kriteeriumi järgi. Iga kriteeriumi järgi võib saada maksimaalselt 3 hindepalli.

2) Loovtööle ja selle esitlemisele annab koondhinnangu kolmeliikmeline hindamiskomisjon, kuhu kuuluvad loovtööde koordineerija, õpilase juhendaja ja aineõpetaja või klassijuhataja

9.5 Loovtööde hindamiskriteeriumid

omapärasus, vaadeldakse nii idee kui ka teostuse omapärasust vastutuse ja iseseisvuse tase loovtöö loomise käigus
teema avamine ja käsitlese sügavus
töö korrektne vormistus ja struktuur
lõpliku töö kaitsmine.

9.6 Loovtööde etapid ja teostamiseks ettenähtud ajad

- 1) 1.september – 1.oktoober. Loovtöö teema ja juhendaja valik.
- 2) 1.oktoober – 15.oktoober. Loovtöö teema ja eesmärkide planeerimine. Materjalide valimine, tegevuste jagamine rühmaliikmete seas. Korrigeerimine ja vajaduse korral teema muutmine.
- 3) 15.oktoober – 30.november/9. jaanuar/31.märts. Loovtööde tegemine.
- 4) 10. jaanuar - 1. märts. Mustandite esitamine juhendajale vastavalt graafikule.
10. jaanuar Lõpliku töö (mustandi) esitamine juhendajale ja töö vormistamine.
1.veebruar Lõpliku töö variandi vormistamine elektroonilisel kujul.
1.märts Loovtöö esitluse ettevalmistamine kaitsmise jaoks.
- 5) 1-15 detsember, 10-25 jaanuar, 1-15 aprill. Loovtöö kaitsmiseks ettevalmistamine ja loovtöö kaitsmine.
- 6) Järgmise õppeaasta 15 september – 1 oktoober. Loominguliskonverentsil ja/või ideede festivalil kokkuvõtete tegemine.

10. Õpilasuurimuse või praktilise töö korraldus gümnaasiumiastmes

10.1 Uurimistöö koostamise ja teostamise nõue.

- 1) Vastavalt gümnaasiumi riiklikule õppekavale on iga 10. klassi sisse astunud gümnaasiumiastme õpilane kohustatud tegema gümnaasiumi jooksul õpilasuurimuse või praktilise töö (edasi – uurimistöö).
- 2) Uurimistöö koostamist ja vormistamist õpetatakse 10. ja 11. klassis, kus läbitakse valikkursused „Uurimistöö alused“ ja „Arvuti kasutamine uurimistöös“.
- 3) Uurimistöö koostamise aluseks on kooli uurimistööde koostamise, vormistamise ja hindamise juhendid, mis on avaldatud kooli koduleheküljel.
- 4) Hinne uurimistöö eest kantakse gümnaasiumi lõputunnistusele.

10.2 Uurimistöö teema valimise nõuded

- 1) Iga 10. klassi õpilane peab hiljemalt 30. oktoobriks valima õpetajate poolt koostatud teemapangast endale huvipakkuva teema ja võtma ühendust vastava teema välja pakkunud õpetajaga (ehk juhendajaga). Kui õpilasel on endal uurimisvaldkond ja teema, mis teda huvitaks, siis peab ta leidma uurimustegevuse koordinaatori abil sobiva õpetaja, kes võiks tööd juhendada.
- 2) Iga 10. klassi õpilane peab hiljemalt 10. novembriks esitama avalduse uurimustegevuse kohta koordinaatori saadetud vormi kaudu, milles on märgitud uurimistöö teema ja eesmärgid ning juhendaja nimi.
- 3) Avaldusi uurimistöö teema muutmiseks saavad 10. klassi õpilased esitada kuni 20. detsembrini ja 11. klassi õpilased erandjuhtudel kuni 15. septembrini.
- 4) Uurimistööd tegev õpilane peab hiljemalt 31. märtsiks esitama uurimistööd sissejuhatava projekti uurimustegevuse koordinaatori saadetud vormil, milles on märgitud töö eesmärk ja uurimistöö hüpotees (või uurimisküsimused või praktilise töö valmimise etapid), töö ülesanded ja meetmed.

10.3 Uurimistöö vahearuanne

- 1) Uurimistöö koostatakse vastavalt kooli uurimistööde koostamise juhendile ja vormistatakse vastavalt uurimistööde vormistamise juhendile. Töö koostamisel tuleb arvestada kooli uurimistöö hindamisjuhendis määratud hindamiskriteeriume.
- 2) Uurimistööd tegev 11. klassi õpilane ja tema juhendaja peavad hiljemalt 30. oktoobriks ja 15. veebruariks esitama vahearuanne uurimistöö kulgemisest uurimustegevuse koordinaatori saadetud vormil, kus esitatakse ülevaade senisest töö kulgemisest ning juhendaja hinnang õpilasega koostöö toimimisele.

10.4 Uurimistöö retsenseerimine

1) Juhendaja poolt kaitsmisele lubatud tööd retsenseerivad 2 retsensenti, keda leiab uurimustegevuse koordinaator. Üks retsensent on kooli 11. klassi õpilane, kes retsenseerib vähemalt ühte uurimistööd. Teine retsensent on kooli õpetaja.

2) Valmis uurimistöö peab töö autor esitama vähemalt 2 kuud enne kaitsmist juhendajale ja vähemalt 4 nädalat enne kaitsmist õpilasretsensendile. Juhendaja esitab töö vähemalt 4 nädalat enne kaitsmist retsensendile, kes võib vajaduse korral paranduste sisseviimiseks töö juhendajale tagasi anda mitte hiljem kui 2 nädalat enne kaitsmist.

3) Retsensendid peavad esitama retsensiooni uurimustegevuse koordinaatorile hiljemalt üks nädal enne kaitsmist.

10.5 Uurimistööde kaitsmine

1) Uurimistöö kaitsmine toimub direktori poolt kinnitatud kaitsmiskomisjoni ja grupi kaasõpilaste ees õppeaasta teisel poolel.

2) Kaitsmisele lubatakse ainult tähtjaks esitatud, korralikult vormistatud ja kahe retsensendi poolt retsenseeritud tööd.

3) Uurimistöö kaitsmisel esitab õpilane vabalt valitud tarkvara abil loodud esitluse, mille põhjal teeb umbes 7-minutilise kestusega ettekande, ning vastab retsensentide ja kaitsmiskomisjoni liikmete küsimustele.

4) Uurimistöö hindamisel arvestatakse juhendaja hinnangu alusel õpilase aktiivsust juhendajaga suhtlemisel ja tema panust töösse; tähtaegadest kinnipidamine; retsensentide hinnangut ja kaitsmiskomisjoni arvamust.

5) Kui uurimistöö kirjutamisel kerkisid ootamatud probleemid, mis takistasid hea lõpptulemuse saavutamist või töö ei vasta uurimistöö koostamise ega vormistamise juhendile või ei peeta kaitsmise tähtjast kinni, määratakse koostajale kaitsmiskomisjoni poolt uurimistöö järelkaitsmise kuupäev juuni esimesel poolel.

10.6 Uurimistöö hindamine

1) Uurimistöö hindamisel arvestatakse töö sisu ja vormistamist, õpilase esinemist kaitsmisel ja tema suhtumist töö tegemisse. Täpsem hindamiskriteeriumid on ära toodud hindamisjuhendis (vt NKL uurimistööde hindamisjuhend).

2) Uurimistööd hindab uurimistööde kaitsmiskomisjon. Hindamisotsuse vastuvõtmiseks on vaja, et seda toetaksid rohkem kui pooled komisjoni liikmetest.

3) Uurimistöö kaitsmine ja hinne vormistatakse protokollis.

4) Kui õpilane ei suutnud õigeaks ajaks uurimistööd kaitsta, toetatakse teda järgmistel viisidel:

- õpilasega vesteldakse, et mõista viivituse põhjuseid ning tal aidatakse leida lahendusi;

- määratakse täiendav juhendamiskord, kus juhendaja aitab struktureerida õpilase tööd ja jagada see väiksemateks, hallatavateks etappideks;
- pakutakse konkreetseid soovitusi uurimistöö täiustamiseks ning juhendamist raskesti mõistetavate osade selgitamiseks;
- koostatakse koos õpilasega ajaplaan, mis jaotab töö valmimise etapid realistlike tähtaegadega;
- kontrollitakse regulaarselt õpilase edusamme, et tagada ajakavas püsimine.

Kombineeritud lähenemisega aidatakse õpilasel taastada kontroll olukorra üle, suurendades tõenäosust, et uurimistöö valmib edukalt gümnaasiumi lõpuks.

5) Enne tähtaega koostatud ja kujundatud uurimistöö võib õpilase ja tema juhendaja taotluse alusel kaitsmiseks vastu võtta 10. klassis.

6) Õpilasele, kes kirjutas uurimistööd vene keele emakeelena olümpiaadi, uurimistööde riikliku või rahvusvahelise konkursi raames, või osales rahvusvahelisel olümpiaadil, võib panna hinde uurimistöö eest kaitsmiskomisjoni ees ja loal, sooritatud olümpiaadi või konkursi tulemuste alusel.

7) Hinde „5“ („väga hea“) saavad õpilased vene keele emakeelena olümpiaadi lõppvoorus 20-ne parima töö hulka kuuluva töö eest või uurimistööde riikliku või rahvusvahelise konkursi 10-ne parima töö hulka kuuluva töö eest või rahvusvahelisel olümpiaadil saadud medalikohta eest.

Hinde „4“ („hea“) saavad õpilased vene keele emakeelena olümpiaadi lõppvoorus 21-40nda koha saanud töö eest või uurimistööde riiklikul või rahvusvahelisel konkursil 11-20nda koha saanud töö eest.

Ülejäänud juhtudel teeb otsuse uurimistöö hinde kohta kaitsmiskomisjon.

8) Kui õpilane ei ole kaitsmiskomisjoni ees kaitstud töö eest saadud hindega rahul, siis on tal õigus kaitsta oma tööd vastavalt üldisele korrale.

9) Kui õpilane jätab pakutud abi kasutamata ja töö jääb kirjutamata või kaitsmata, saab õpilane uurimistöö eest hinde 1 ning vastavalt kooli kodukorra §6 lõikele 6.1.7 võib teda gümnaasiumi nimekirjast välja arvata.

11. Õpilaste arengu, õppimise toetamise ja hindamise korraldus

11.1 Hindamise korraldus põhikoolis

11.1.1 Üldsätted

(1) Hindamine on süstemaatiline informatsiooni kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on edasise õppimise planeerimise aluseks.

(2) Õppimise hindamine on õppimisprotsessi lahutamatu osa. Hinnatakse oodatavaid õppimistulemusi, saavutatud teadmisi ja oskusi. Hindamisel kasutatakse erinevaid meetodeid ja vahendeid. Õpilased peavad teadma, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ning millised on hindamiskriteeriumid. Hindamise kord tehakse õpilasele teatavaks aegsasti enne ülesannete sooritamist ning sellekohast teavet meenutab õpetaja pidevalt õppeaasta jooksul.

11.1.2 Hindamise eesmärgid ja printsiibid

(1) Narva Keeltelütseumi põhikooli hindamise eesmärgid on järgmised:

- toetada õpilaste arengut;
- innustada ja juhatada õpilast sihikindlalt õppima;
- juhatada õpilast enesehinnangu kujunemise protsessis;
- aidata õpilast edaspidise haridustee valikul;
- suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamiseks;
- informeerida õpilasi, õpetajaid, koolijuhatusi ja laste seaduslikke esindajaid õpilaste õpiedukusest;
- anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

(2) Narva Keeltelütseumi põhikoolis lähtutakse hindamisel järgmistest printsiipidest:

õpilane on orienteeritud pikaajalistele, kaugetele eesmärkidele ja individuaalse õppimisstiili kujundamisele;

õpieesmärgid on kaasajas aktuaalsed ja huvipakkuvad ning need on selgelt määratletud - õpilastel õppimise kaudu ja õpetajatel õpetamise kaudu;

õpetaja ergutab ja õpetab õpilasi õpitulemusi püstitatud eesmärkidega võrdlema, hindamine aitab seejuures otsustada, kas eesmärk saavutati;

hindamine kajastab konkreetse lapse arengut ja ainekavades ettenähtud tulemusi;

hindamise käigus kujuneb õpilastel oskus iseennast hinnata ja analüüsida.

11.1.3 Hindamisest teavitamise kord

(1) Õpilaste ja nende seaduslike esindajate teavitamise kord hindamisest ja õpilasele pandud hinnetest ning nõuded õpilase käitumisele sätestatakse kooli kodukorras, mis on kättesaadav kooli veebilehel.

- (2) Kontrollhindamise aeg ja vorm tehakse aineõpetaja poolt õpilastele ning nende seaduslikele esindajatele teatavaks e-päeviku kontrolltööde graafiku kaudu.
- (3) aineõpetajad ja klassijuhatajad teevad õpilastele ning nende seaduslikele esindajatele hindamise korra teatavaks õppeperioodi algul.
- (4) Aineõpetaja teavitab õpilasi ja nende seaduslikke esindajaid tunnitöö hindamise tulemustest elektroonilise päeviku kaudu tunni toimumise päeval.
- (5) Kontrolltöö hinded kannab aineõpetaja elektroonilisse päevikusse: 1.-3. klassis – järgmiseks tunniks pärast töö kirjutamist; 4.-8. klassis – nädala jooksul; 9. klassis – 10 päeva jooksul.
- (6) Kokkuvõtvad hinded (õppeperioodi, poolaasta ja aasta hinded), käitumise ja hoolsuse hinded kannab aineõpetaja e-päevikusse vähemalt 2 korda aastas. Aineõpetajate poolt e-päevikusse kantud õpilase käitumise ja hoolsuse hinnete põhjal annab klassijuhataja õpilasele ja piiratud teovõimega õpilase puhul ka seaduslikele esindajatele tagasisidet tema käitumise ja hoolsuse kohta õppeperioodi lõpus. Laste seaduslike esindajate või 9. klassi õpilaste palvel kannab klassijuhataja need hinded õpilase hinnete tabelisse.
- (7) Lapse seaduslik esindaja kinnitab õpitulemuste hindamisest informatsiooni saamist e-päeviku avamisega.
- (8) Põhikool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde. Klassijuhataja informeerib sellest õpilase seaduslikku esindajat.
- (9) Põhikool informeerib õpilast ja tema seaduslikku esindajat täiendõppe võimalustest ja pakub sellekohast infot karjääri kavandamiseks.

11.1.4 Kujundav hindamine

- (1) Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.
- (2) Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme lõpuks taotletavate teadmiste, oskuste ja hoiakute ning läbivate teemade) kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad õpetajad ja teised õppe- ja kasvatusalal töötavad isikud õpilasele tagasisidet, et toetada tema käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Põhikool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.

(3) Õpilane kaasatakse enesehindamisse, et arendada oma oskust eesmärgke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.

(4) Kujundava hindamise ühe vahendina võib õppemeetodina kasutada õpimapi koostamist, mis sisaldab nii õpilaste õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimapi kriteeriumid määrab klassiõpetaja/aineõpetaja.

11.1.5 Teadmiste ja oskuste hindamise korraldus ja kriteeriumid

(1) Teadmiste ja oskuste hindamise korraldus.

1. Teadmisi ja oskusi hinnatakse jooksva, kontroll- ja kokkuvõtva hindega õppeperioodi, poolaasta või aasta eest. Õpilaste teadmisi ja oskusi hindab vastava aine õpetaja õpilase suuliste vastuste, kirjalike, praktiliste ja loovtööde alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust kooli õppekavas sätestatud nõuetele.

2. Õppeperioodi või aasta õpitulemuste omandamist kirjalike tööde (kontrolltööde ja nende hulka kuuluvate praktiliste ja loovtööde) toimumise aeg kavandatakse kooskõlastatult teiste õppeainete õpetajatega. Päevas ei tohi olla rohkem kui 1 kontrolltöö. Esmaspäeval ja reedel tohib läbi viia kontrolltööd ühe nädalatunniga õpitavas aines, kui antud tund on tunniplaanis ainult esmaspäeval või reedel.

(2) Teadmiste ja oskuste hindamisel kasutatakse hindeid viiepallisüsteemis vastavalt järgmistele kriteeriumidele. Kui õpilane parandab õigeaegselt oma vea vastamise ajal, ei mõjuta see õpitulemust ja ei alanda hinnet.

Hindega «5» ehk «väga hea» hinnatakse suulist vastust, kirjalikku või praktilist tööd, vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust (edaspidi õpitulemus), kui see on täiel määral õppekava nõuetele vastav või ületab neid. Hindele «5» vastab protsentuaalselt 90–100% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

Hindega «4» ehk «hea» hinnatakse õpitulemust, kui see on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid pole täielik või esineb väiksemaid eksimusi. Hindele «4», vastab protsentuaalselt 75–89% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

Hindega «3» ehk «rahuldav» hinnatakse õpitulemust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus. Hindele «3», vastab protsentuaalselt 50–74% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

Hindega «2» ehk «puudulik» hinnatakse õpitulemust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus. Hindele «2», vastab protsentuaalselt 20–49% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

Hindega «1» ehk «nõrk» hinnatakse õpitulemust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende

õpitulemuste osas puudub. Hindele «1», vastab protsentuaalselt 0–19% maksimaalselt võimalikust punktide arvust. Hindega «1» hinnatakse õpitulemust mitte käitumist või hoolsust.

(3) Õpilasele, kelle suuline vastus, kirjalik või praktiline töö on hinnatud hindega «puudulik» või «nõrk» või on jäänud hinne välja panemata, antakse järelevastamise või järeltöö esitamise võimalus. Kui töö on kõrvalise abiga tehtud või maha kirjutatud, siis võib seda hinnata hindega hindega «1» ehk «nõrk».

(4) 1.klassi õpilaste teadmiste ja oskuste hindamisel kasutatakse kõikides õppeainetes I poolaastal hinnete asemel sõnalist hinnangut. Klassijuhataja teatab lapse seaduslikule esindajale sõnalise hinnangu tulemustest hinnangulehe ja õpilaste enesehinnangu ankeetide kaudu.

11.1.6 Õpilaste sõnalise hindamise kord

(1) Narva Keeltelütseumi 1.klassis kasutatakse esimesel poolaastal teadmiste ja oskuste hindamisel sõnalisi hinnanguid. Kogu õppimise aja jooksul jälgitakse lapse arengut ja edusamme. Õpetaja fikseerib oma tähelepanekuid, tehes vastavaid märkmeid kas vaatluslehtedele või vaatluspäevikusse. Sõnaliste hinnangute kasutamisel märgitakse e-päevikusse õpilaste kohalolek ning kantakse sisse tunnis õpitud teemad ja sellekohased materjalid.

(2) Sõnalisi hinnanguid antakse:

kompetentside arengule (hindamist teostatakse kompetentside alusel vastavalt I kooliastme õpitulemustele);

tunnetuslike protsesside arengule (vaatlemisoskusele; erinevuste ja sarnasuste tähelepanemise oskusele; kuulamisoskusele; tähelepanule ja selle püsivusele; mikromotoorikale; mõtlemisele; kujutlusvõimele);

õppeprotsessis osalemisele.

(3) Iga õppeperioodi lõpul vormistab klassiõpetaja koondtabeli, võttes arvesse aineõpetajate sõnalisi hinnanguid.

(4) Klassiõpetaja tutvustab õpilaste seaduslikele esindajatele oma tähelepanekute tulemusi individuaalsete vestluste ja hinnangulehtede kaudu, täiendades oma tähelepanekuid laste seaduslike esindajate täidetud ankeetide ja õpilaste enesehinnangu ankeetide abil.

(5) Klassiõpetaja tõstab õpilastes esile igasuguseid (isegi väikesi) kordaminekuid.

11.1.7 Õpilaste hindamise kord

(1) I – III kooliastmes hinnatakse õpilaste õpitulemusi vastavas õppeaines järgmiselt: 1.klassis 1. ja 2. trimestril – sõnalised hinnangud; 1.klassis 3.trimestril ja 2.–9.klassis – hindeline hindamine.

(2) Õpetajate töökavades ja klassipäevikutes kajastatakse jooksvat-, kontroll- ja kokkuvõtvat hindamist.

(3) Jooksvat hindamist teostatakse süstemaatiliselt. Jooksva (vahepealse) kontrolliga hinnatakse suuliseid vastuseid, kodutöid, mahult mitte suuri kirjalikke iseseisvaid töid, praktilisi ja loomingulisi töid. Jooksev kontroll on üksikasjalikult määratud õpetaja töökavas.

(4) Jooksvat hinnet võib välja panna:

- jooksva küsitluse alusel;
- individuaalse töö eest;
- loomingulise töö eest;
- praktilise töö eest;
- testi eest;
- vaatluste eest;
- tunnis aktiivse töö eest;
- ükskõik millise kirjaliku töö eest.

(5) Õpilaste teadmisi ja oskusi hinnatakse kokkuvõtva hindega õppeperioodi, poolaasta ja õppeaasta tulemuste alusel. Kokkuvõtivate kontrolltööde arv määratakse ainetundide arvuga nädalas: 1 tund nädalas – mitte rohkem kui 1 kontrolltöö poolaastas, 2 tundi nädalas – mitte rohkem kui 2 kontrolltööd õppeperioodis ning 3 ja enam tunde nädalas – mitte rohkem kui 3 kontrolltööd õppeperioodis.

(6) Kontrolltööd viiakse läbi hiljemalt 10 õppepäeva enne õppeperioodi (trimestri, poolaasta, õppeaasta) lõppu. Kontrolltöödest (läbiviimise aeg ja vorm) teavitatakse õpilasele õppeperioodi alguses. Kontrolltööde läbiviimise tähtajad vastavad õpetajate töökavadele ja koordineeritakse õppealajuhataja poolt.

(7) Lahtrisse «Tunni teema» pannakse kirja kontrolltöö teema ja vorm. Õpilaste hilinemised ja puudumised sisestatakse ainetunni veergu, milles toimus kontrolltöö. Kontrolltöö hinded kantakse päevikusse selleks ettenähtud veergu.

(8) Kontrolltöö on kohustuslik kõigile õpilastele. Kui kontrolltöö läbiviimise päeval õpilane puudub, siis pannakse e-päevikusse märke «-». Õpilane on kohustatud sooritama tegemata kontrolltöö kümne tööpäeva jooksul alates kooli saabumise päevast, kuid mitte hiljem kui kolm päeva enne õppeperioodihinde väljapanemist. Kindlaks määratud ajaks tegemata töö loetakse sooritatuks hindele «1» ehk «nõrk». Kontrolltöö tegemisel pannakse hinne e-päevikusse vastavasse tühja ruutu.

(9) Mitterahuldava hinde saamisel kontrolltöö eest on õpilasel õigus 10 päeva jooksul hinde väljapanemise päevast alates järele vastata. Kui õpilane ei saanud mingil põhjusel märgitud tähtajaks kontrolltöö eest saadud mitterahuldavat hinnet parandada, siis tal on õigus see õppeperioodi lõpus ära parandada, kuid hiljemalt kolm päeva enne õppeperioodihinde välja panemist. Mitterahuldava hinde saamisel hiljem kui kolm päeva enne õppeperioodihinde välja

panemist ja selle hinde mõjul õppeperioodihindele on õpilasel õigus järele vastata hiljemalt üks päev enne õppeperioodi lõppu. Parandada mitterahuldavat või rahuldavat hinnet parema hinde vastu tohib õpetaja nõusolekul. Hinde parandamine toimub e-päevikus funktsiooni «Paranda» abil.

(10) Õppeperioodihinne pannakse välja õppeperioodi lõpus õppeperioodi jooksul jooksvate hinnete ja kontrolltööde eest saadud hinnete alusel.

Kokkuvõttev hinne pannakse välja:

vähemalt nelja hinde alusel nendes õppeainetes, mida õpitakse kaks tundi nädalas;

vähemalt kuue hinde alusel nendes õppeainetes, mida õpitakse kolm tundi nädalas;

vähemalt kaheksa hinde alusel nendes õppeainetes, mida õpitakse neli tundi nädalas;

vähemalt kümne hinde alusel nendes õppeainetes, mida õpitakse viis tundi nädalas.

Kokkuvõtva hinde väljapanemisel arvestatakse lisaks hinnete keskmisele ka õpilase õpitulemusi ja arengut.

Aineõpetaja hindab, kuidas õpilane on saavutanud õppekava eesmärged ning arendanud oma oskusi ja teadmisi, võttes arvesse ka õpilase individuaalset edasiminekut.

Kokkuvõtva hindamise aluseks kaalub õpetaja erinevaid komponente, nagu:

tunnis osalemine ja panus (suuline vastamine, rühmatööd);

kodutööd ja iseseisev töö tunnis;

praktilised oskused ja loovad lahendused.

Aineõpetaja võib erinevatele töödele määrata erineva kaalu vastavalt nende keerukusele ja tähtsusele.

Kui õpilase õpitulemused näitavad arusaama põhimõistetest ning ta on teinud järjepidevalt edusamme, võib kokkuvõttev hinne olla ühe palli võrra kõrgem kui hinnete keskmine (lähtudes aritmeetilisest keskmisest).

Kui õpilasel on parandamata puudulikud või nõrgad hinded kontroll- või proovitööde eest või esineb sooritamata kontroll- või proovitööd; siis on õpetajal õigus välja panna ühe palli võrra madalam õppeperioodihinne kui on keskmise tulemuse järgi (lähtudes aritmeetilisest keskmisest).

(11) Aastahinded pannakse välja õppeaasta lõpul saadud õppeperioodihinnete alusel enne õppeperioodi lõppu. Kui õppeaine trimestri või poolaastahinne on jäänud andmata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse aastahinde väljapanekul vastaval poolaastal omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele «1» ehk „nõrk”. Kui aastahinde välja panemisel on mitterahuldavad õppeperioodi hinded parandamata, siis ei saa kokkuvõttev hinne olla kõrgem kui „rahuldav“. Kui kolmest õppeperioodihindest vähemalt kaks on „rahuldavad“, siis ei saa kokkuvõttev hinne olla kõrgem kui „rahuldav“.

(12) Õppeainetes, mida õpitakse õppeaasta jooksul ühe nädalatunniga, pannakse kokkuvõttev hinne välja poolaasta (jaanuari) ja õppeaasta lõpus eelnenud perioodi jooksul saadud hinnete alusel.

(13) Õpilastele, kelle õppeperioodihinne on «puudulik» või «nõrk», kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem (nt logopeediline abi vm), et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.

(14) Kui õppeaine õppeperioodihinne on jäänud välja panemata õpilase pikaajalise haiguse tõttu, siis määrab kooli õppenõukogu talle aega lisatööde tegemiseks ja hindamiseks. Kui õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, loetakse antud õppeperioodi vältel omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele «1» ehk «nõrk».

(15) Lapse seadusliku esindaja ja direktori või direktori volitatud pedagoogi kokkuleppel võib kool arvestada kooli õppekava välist õppimist või tegevust, sealhulgas õpinguid mõnes teises üldhariduskoolis koolis õpetatava osana, tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli õppekavaga määratud õpitulemusi.

Sellisel juhul esitavad laste seaduslikud esindajad õppeaasta algul direktorile kirjaliku taotluse ja dokumendi, kus on määratud antud õppeaine nädalakoormus ja õppe sisu; iga õppeperioodi ja õppeaasta lõpus esitavad laste seaduslikud esindajad dokumendi õpilase saadud hindegaga antud õppeaines. Kehalises kasvatuses võib arvestada tegelemist igasuguses spordiklubis peale male ja kabe, muusikas õppimist muusika- või koorikoolis, samuti vokaalstuudios, kunstõpetuses (v.a. joonestamine) õppimist kunstikoolis. Vaba tunni ajal asub õpilane kohas (rekreatsioon, koridoris, raamatukogus, riidehoius, kodus, tunnis, spordiklubis või huvikoolis), mida määras avalduses lapse seaduslik esindaja; vastustuse õpilase elu ja tervise eest selleks perioodiks võtavad lapse lapse seaduslikud esindajad.

(16) 9.klassi õpilasele pannakse aastahinded välja 1.juuniks, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

11.1.8 Diferentseeritud hindamine

(1) Vene keeles hinnatakse diferentseeritult püsiva kirjaliku kõne puudega õpilase kirjalikke töid siis, kui õpilane saab regulaarselt logopeedilist ravi või kui õpetaja töötab temaga individuaalselt logopeedi nõuannete järgi.

(2) Kirjalike tööde diferentseeritud hindamisel arvestatakse düsgraafia omaseid spetsiifilisi vigu vealiikide järgi. Ühte liiki vead loetakse üheks veaks. Õpilase arvestuslikult hinnatavatele töödele tehakse märke «hinnatud diferentseeritult».

(3) Võõrkeeltes hinnatakse diferentseeritult õpilast, kellel on vene keeles püsiv kirjaliku kõne puue ja õpilane saab regulaarselt vene keelest logopeedilist ravi või kui õpetaja töötab temaga individuaalselt logopeedi nõuannete järgi.

(4) Diferentseeritud hindamisele suunab õpilase vastava aine õpetaja olles kontrollinud õpilase oskusi võõrkeeles kirjaliku kõne osas.

(5) Kirjalike tööde diferentseeritud hindamisel võõrkeeles loetakse spetsiifilised ühte liiki vead üheks veaks. Õpilase arvestuslikult hinnatavatele töödele tehakse märke «hinnatud diferentseeritult».

(6) Kirjalik töö, mis nõuab grammatilisi teadmisi ning reeglite tundmist, hinnatakse üldise hindamisjuhendi järgi, samuti hinnatakse ka ära kirja õppematerjalidest.

11.1.9 Käitumise hindamine

(1) Õpilase käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine nii koolis kui ka väljaspool kooli.

1.1 Üldtunnustatud käitumisnormid

Austav ja viisakas suhtlemine kaasõpilaste, õpetajate ja koolipersonali suhtes.

Ebaviisaka või solvava käitumise vältimine (sh ebatsensuursete sõnade ja väljendite kasutamine ning kiusamistegevuses osalemine).

Koolisestest reeglite (kooli kodukord paragrahvid 2 ja 5) ja klassiruumi korra järgimine.

Õigeaegne kohalolek tundides ja tegevustes.

Õppematerjalide ja kooli vara hoolikas kasutamine.

Kaasõpilastega koostöö tegemine rühmatöodes ja ühistegevustes.

Konfliktide rahumeelne lahendamine ning suhtlemine avatult ja sõbralikult.

1.2 Kõlblusnormid

Aus käitumine õppimisel, sealhulgas plagiaadi ja teiste tööde kopeerimise vältimine.

Õiglane ja heatahtlik suhtumine kaaslastesse.

Vastutustundlik suhtumine oma tegudesse, sh eksimuste tunnistamine.

Kohustuste täitmine, näiteks kodutööde esitamine ning osalemine õppetöös ja garderoobis korrapidamises.

Kaaslaste toetamine ja abistamine, kui nad seda vajavad.

Lugupidav suhtumine teiste inimeste arvamustesse, tunnetesse ja eripäradesse.

(2) Hindega «eeskujulik» hinnatakse õpilast, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane igas olukorras ning kes täidab kooli kodukorra nõudeid.

(3) Hindega «hea» hinnatakse õpilast, kes järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kooli kodukorra nõudeid.

(4) Hindega «rahuldav» hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, täidab kooli kodukorra nõudeid, kuid kellel on esinenud eksimusi, millepärast vajab ta pedagoogide ja laste seaduslike esindajate tähelepanu ning suunamist nende poolt.

(5) Hindega «mitterahuldav» hinnatakse õpilast, kes ei täida kooli kodukorra nõudeid, ei järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ega allu pedagoogide ja laste seaduslike esindajate nõudmistele. Õpilase käitumise võib hinnata «mitterahuldavaks» ka korduva põhjuseta puudumise korral, õigusvastase teo või ebakõlbelise käitumise eest.

11.1.10 Hoolsuse hindamine

- (1) Õpilase hoolsuse hindamise aluseks on tema suhtumine õppeülesannetesse: kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.
- (2) Hindega «eeskujulik» hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetesse alati kohusetundlikult, õpib kõiki õppeaineid võimetekohaselt, on õppeülesannete täitmisel töökas ja iseseisev, ilmutab omaalgatust ja viib alustatud töö lõpuni.
- (3) Hindega «hea» hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetesse kohusetundlikult, on iseseisev, õpib võimetekohaselt.
- (4) Hindega «rahuldav» hinnatakse õpilast, kes üldiselt täidab oma õppeülesandeid, kuid ei ole piisavalt järjekindel ega õpi kõiki õppeaineid oma tegelike võimete kohaselt.
- (5) Hoolsushindega «mitterahuldav» hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimetekohaselt, suhtub õppeülesannetesse lohakalt ja vastutustundetult, ei täida tundides õpetajate nõudmisi ning jätab tihti koduülesanded täitmata.

11.1.11 Õpilase täiendavale õppetööle ja klassikursust kordama jätmine

- (1) Aastahinnete alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama.
- (2) Õppeperioodi jooksul omandamata jäänud õppekavaga nõutavate teadmiste ja oskuste omandamise toetamiseks võib õpilase jätta täiendavale õppetööle, mis viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid. Täiendava õppetöö tulemusi kontrollitakse ja hinnatakse.
- (3) Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, millest tulenevalt õppeperioodihinnetest tuleks välja panna aastahinne «puudulik» või «nõrk» või samaväärne sõnaline hinnang. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu.
- (4) Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast viimase trimestri lõppu. Aastahinne pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades selle tulemusi.
- (5) Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines aastahinne «puudulik» või «nõrk» või samaväärne sõnaline hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang.

(6) Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase ja tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks klassikursust kordama.

11.1.12 Õpilase järgmisse klassi üleviimine

- (1) Õpilase järgmisse klassi üleviimise otsustab õppenõukogu enne viimase trimestri lõppu.
- (2) Õpilased, keda ei ole jäetud täiendavale õppetööle, viiakse järgmisse klassi üle enne õppeperioodi lõppu. Õpilane, kes jäeti täiendavale õppetööle, kuid keda ei jäeta klassikursust kordama, viiakse järgmisse klassi üle hiljemalt 30. augustiks.
- (3) Lõikes 2 sätestatud tähtaegu ei kohaldata õpilaste puhul, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ettenähtud erisused järgmisse klassi üleviimise tähtajas.
- (4) Õppenõukogu otsustab, millises klassis jätkab õpinguid välismaal õppinud õpilane.

11.1.13 Põhikooli lõpetamine

- (1) Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad”, kes on kolmandas kooliastmes teinud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt 50 protsendile maksimaalsest tulemusest eesti keel teise keelena eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.
- (2) Õpilane, kelle õppekeel ei ole eesti keel, sooritab eesti keel teise keelena ühtsete ülesannetega lõpueksami, mis on ühitatud B1- või B2-taseme eksamiga. Kui õpilane sooritas B2-tasemega ühitatud eesti keele teise keelena ühtsete ülesannetega lõpueksami, kuid ei sooritanud seda tasemetunnistuse väljastamiseks nõutava tulemusega, arvestatakse põhikooli lõpetamisel eesti keele B1-taseme eksamiga ühitatud ühtse põhikooli lõpueksami tulemust. Õpilane, kellele on vastavalt keeleseadusele väljastatud eesti keele oskuse C1-taseme tunnistus, ei pea sooritama eesti keele teise keelena põhikooli lõpueksamit.
- (3) Õpilast võib põhikooli lõpetanuks pidada tema enda või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele, kellel on kuni kahe õppeaine hinne „nõrk” või „puudulik” või kes on kuni kaks lõpueksamit sooritanud tulemusele alla 50-ne protsendi maksimaalsest tulemusest.
- (4) Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel on käesolevas määruses sätestatud tingimustel kooli õppekavaga või koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel individuaalse õppekavaga vähendatud või asendatud käesolevas määruses sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutatus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” § 30 lõike 2 alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.

(5) Varem välisriigis õppinud õpilane, kes on enne lõpueksamite toimumist Eestis põhikoolis õppinud kuni kolm järjestikust õppeaastat ning kellele on eesti keele õppimiseks koostatud individuaalne õppekava, võib eesti keele teise keelena eksami sooritada temale koostatud individuaalse õppekava põhjal ettevalmistatud koolieksamina. Koolieksami ettevalmistamisel ja hindamisel lähtutakse Põhikooli riikliku õppekava §-des 20–22 sätestatust.

(6) Põhikooli lõpetanuks peetakse eksterni, kes on sooritanud põhikooli lõpueksamid ning aineksamid nendes õppeainetes, milles tal puuduvad põhikooli lõputunnistusele kantavad hinded või milles tal ei ole tõendatud teadmisi ja oskusi varasemate õpi- ja töökogemuste arvestamise kaudu. Eksterni ei hinnata kehalises kasvatuses, käsitöös ja kodunduses ning tehnoloogiaõpetuses.

11.2 Hindamise korraldus gümnaasiumis

11.2.1 Üldsätted

(1) Hindamine on süstemaatiline informatsiooni kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on edasise õppimise planeerimise aluseks.

(2) Õppimise hindamine on õppimisprotsessi lahutamatu osa. Hinnatakse oodatavaid õppimistulemusi, saavutatud teadmisi ja oskusi. Hindamisel kasutatakse erinevaid meetodeid ja vahendeid. Õpilased peavad teadma, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ning millised on hindamiskriteeriumid. Hindamise kord tehakse õpilasele teatavaks aegsasti enne ülesannete sooritamist ning sellekohast teavet meenutab õpetaja pidevalt õppeaasta jooksul.

11.2.2 Hindamise eesmärgid ja printsiibid

(1) Narva Keeltelütseumi gümnaasiumiastme hindamise eesmärgiks on:

toetada õpilase arengut;

anda tagasisidet õpilase õppe edukuse kohta;

innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;

suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;

suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamiseks;

anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

(2) Narva Keeltelütseumi gümnaasiumiastme hindamisel lähtutakse järgmistest printsiipidest:

õpilane on orienteeritud pikaajalistele, kaugetele eesmärkidele ja individuaalse õppimisstiili kujundamisele;

õpieesmärgid on selgelt kooli õppekavas sätestatud;

õpilased seavad endale ette õppimise eesmärgid, õpetaja õpetamise eesmärgid — need on õpilase jaoks aktuaalsed ja tähtsad;

õpetaja ergutab ja õpetab õpilasi vastandama õppimise eesmärgid ja tulemusi, kusjuures hindamine aitab otsustada kas eesmärk on saavutatud ja kui võrd reaalne see oli;

hindamine kajastab konkreetse õpilase ja arengut ja kavas tähistatud tulemusi; hindamise käigus kujunevad õpilastel enesehindamise- ja analüüsi oskused.

11.2.3 Hindamisest teavitamise kord

- (1) Õpilaste ja nende seaduslike esindajate teavitamise kord hindamisest ja väljapantud hinnetest, aga samuti ka õpilase käitumisnõudmised on kinnitatud kooli Kodukorras, mis on saadaval kooli veebilehel.
- (2) Aineõpetaja teatab nii õpilastele kui ka nende seaduslikele esindajatele kontrollhindamise tähtjast ja vormist läbi elektroonilises päevikus olemasoleva kontrolltööde graafiku.
- (3) Kursuse algul teevad aineõpetajad ja klassijuhatajad teatavaks hindamise korda õpilastele ja nende seaduslikele esindajatele.
- (4) Aineõpetaja teatab nii õpilastele kui ka nende seaduslikele esindajatele suulise jooksva hindamise tulemustest elektroonilise päeviku (e-kooli) kaudu tunni toimumise päeval.
- (5) Arvestustöö hinded paneb aineõpetaja elektroonilisesse päevikusse 10 päeva jooksul pärast arvestustöö läbiviimist.
- (6) Koondhinded (kursusehinded) pannakse pärast kursuse lõppu aineõpetaja poolt e-kooli.
- (7) Hindamise tulemustest saadud informatsiooni tõestab õpilase seaduslik esindaja ekooli vaatamisega.
- (8) Gümnaasiumiastmes korraldatakse õpilase ning tema seadusliku esindaja informeerimine õppimise jätkamise võimalustest ja tagatakse juurdepääsu karjääri planeerimise teenustesse.

11.2.4 Kujundav hindamine

- (1) Kujundava hindamise all mõistetakse hindamist, mida sooritatakse õppeprotsessi käigus. Sellise hindamise käigus analüüsitakse teadmisi, oskusi, väärtushinnanguid ja hindeid, samas ka õpilase käitumist, antakse tagasiside õpilase saavutuste ja puuduste kohta; õpilast suunatakse ja motiveeritakse edaspidiseks õppimiseks, peale selle kavandatakse õppimise eesmärgid ja õppetee jätkamise võimalusi. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengule, s. t. tema saavutuste võrdlusele endiste saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigeaegselt ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid ja nõrku külgi, samas sisaldab ettepanekuid edaspidiste tegevuste kohta, mis tõhustavad õpilase arengut.
- (2) Suulise või kirjaliku tagasiside saab õpilane tunni või teise õppetegevuse käigus õpetaja, klassikaaslaste poolt või enesehinnangu vahendusel.
- (3) Hindamisprotsessi kaasatakse õpilane ka, sellega areneb tema oskus püstitada eesmärgid ja nende põhjal hinnata oma õpinguid ning käitumist, samas tõsta huvi õppimise vastu.
- (4) Üheks kujundava hindamise variandiks võib olla õpilase õpimapp, mis sisaldab nii õppetöid, kui ka nende analüüsi ja tagasisidet. Õpimappi koostatakse kas ühe õppeaine põhjal või põhinedes

läbivate teemade õppimisel ja üldiste pädevuste kujunemisel. Õpimappi võib kasutada lähtematerjalina arenguestluse läbiviimiseks.

(5) Õpimappi kasutamine kujundavaks hindamiseks peab olema ettenähtud ainekavaga; selles peavad peegelduma nõuded õpimapi kujundamisele ja sisule, samas ka hindamiskriteeriumid.

11.2.5 Teadmiste ja oskuste hindamise korraldamine ja kriteeriumid

(1) Teadmiste ja oskuste hindamise korraldamine.

1.1 Teadmiste ja oskuste hindamisel kasutatakse kohustuslikes õppeainetes (va kunst, muusika, kehaline kasvatus) tähtsustamist 5-pallilise skaala järgi ja valikainetes (ka kunst, muusika, kehaline kasvatus) mitteeristavat hindamist „arvestatud“ („AR“) ja „mittearvestatud“ („MA“) hindamist. Õpilase enda õigeajaline vea parandamine vastuse ajal ei mõju kuidagi õpitulemust ega alanda hinnet.

1.2 Ainetes, kus hinnatakse õpilaste teadmisi, oskusi ja vilumusi eristavalt, kasutatakse hindeid "5", "4", "3", "2", "1".

Hindega «5» («väga hea») hinnatakse suulist vastust, kirjalikku või praktilist tööd, vaadeldud perioodi või vaadeldud teema õppimise tulemust (edaspidi «õpitulemus»), kui see vastab täiel määral ainekava nõuetele või ületab neid. Kui õpitulemuste hindamisel kasutatakse pallide koondarvu, siis hinnatakse õpitulemust hindega «5», kui õpilane sai 90 – 100% maksimaalselt võimalikust palliarvust.

Hindega «4» («hea») hinnatakse õpitulemust, kui see vastab üldiselt õppekava nõuetele, kuigi ei ole täielik või sisaldab väikeseid puudusi. Kui õpitulemuste hindamisel kasutatakse pallide koondarvu, siis hinnatakse õpitulemust hindega «4», kui õpilane sai 75 – 89% maksimaalselt võimalikust palliarvust.

Hindega «3» («rahuldav») hinnatakse õpitulemust, kui saavutatud õpitulemused lasevad õpilasel jätkata õpinguid või lõpetada kooli ning seejuures mitte kogeda raskusi edaspidises õppimises ja toimetulekus. Kui õpitulemuste hindamisel kasutatakse pallide koondarvu, siis hinnatakse õpitulemust hindega «3», kui õpilane sai 50 – 74% maksimaalselt võimalikust palliarvust.

Hindega «2» («mitterahuldav») hinnatakse õpitulemust, kui saavutatud õpitulemused tunnustavad õpilase arengut, kuid ei lase õpilasel jätkata õpinguid või lõpetada kooli ning seejuures mitte kogeda raskusi edaspidises õppimises ja toimetulekus. Kui õpitulemuste hindamisel kasutatakse pallide koondarvu, siis hinnatakse õpitulemust hindega «2», kui õpilane sai 20 – 49% maksimaalselt võimalikust palliarvust.

Hindega «1» («nõrk») hinnatakse õpitulemust, kui saavutatud õpitulemused ei lase õpilasel jätkata õpinguid või lõpetada kooli ning seejuures mitte kogeda raskusi edaspidises õppimises ja toimetulekus, ja kui õpilase arengut antud aines või antud teemal ei toimu. Kui õpitulemuste hindamisel kasutatakse pallide koondarvu, siis hinnatakse õpitulemust hindega «1», kui õpilane

sai 0 – 19% maksimaalselt võimalikust palliarvust. Hindega „1“ hinnatakse õpitulemust, mitte aga hoolsust ja käitumist.

1.3 Ainetes, kus hinnatakse õpilaste teadmisi, oskusi ja vilumusi mitteeristavalt, kasutatakse hindeid: arvestatud "AR" ja mittearvestatud "MA".

Hinde "AR" saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on kooli õppekavas märgitud piisavaks õpitulemuseks.

Hinde "MA" saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on kooli õppekavas märgitud piisavast õpitulemusest madalamal tasemel.

(2) Õpilase teadmisi ja oskusi hinnatakse jooksvate, arvestuslike ning kursuse ja õppeastme koondhinnetega. Teadmisi ja oskusi hindab vastava õppeaine õpetaja õpilase suuliste vastuste, kirjalike ning praktiliste tööde põhjal, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust ainekavas esitatud nõuetele.

2.1 Õpilase õpitulemuste kontrolli eesmärgiga läbiviidavate kirjalike tööde tähtajad (kontrolltööd või samavõrdsed loomingulised ja praktilised tööd) kavandatakse kooskõlastatult teiste õppeainete õpetajatega. Ühes klassis viiakse läbi mitte rohkem kui üks kirjalik arvestustöö päevas. Esmaspäeval ja reedel on võimalik läbi viia arvestuslikud tööd siis, kui antud õppeaine on tunniplaanis ainult esmaspäeviti ja reedeti.

2.2 10.klassi õpilastele korraldatakse õppeaasta lõpus matemaatika üleminekuksam ning 11. klassi õpilastele korraldatakse õppeaasta lõpus matemaatika ja inglise keele üleminekuksamid. Üleminekuksami tööde ja testide tekste koostavad metoodilise ühingu õpetajad.

2.3 Üleminekuksam viiakse läbi õppeaasta lõpus õpetajate ja kooli juhtkonna esindajate juuresolekul. Gümnaasiumiastmes arvestatakse üleminekuksami tulemust õppeastme hinde väljapanemisel, eksamihinne pannakse tulpa pärast kursusehinnet.

(3) Kui suuline vastus, kirjalik või praktiline töö on hinnatud hindega «mitterahuldav» või «nõrk» või hinnet ei pandud, siis õpilasele antakse võimalus korduvalt vastusele ja kirjaliku või praktilise töö parandusele. Korduva vastuse ja kirjaliku või praktilise töö paranduse korda määratakse kooli õppekavas. Kui arvestuslik töö on tehtud teiste õpilaste abiga või on see mahakirjutatud, siis võib see olla hinnatud hindega «nõrk».

11.2.6 Õpilaste hindamise kord

(1) Gümnaasiumiastmes toimub kursusehindamine. Kursuse teemade õppimise ajal teostatakse jooksev hindamine, mille alusel pannakse vähemalt üks arvestuslik hinne (jooksvaid hindeid peab olema vähemalt 3). Jooksev, arvestuslik ning koondhindamine peegeldub õpetaja töökavas ja klassipäevikutes.

(2) Õpilaste jooksev hindamine teostatakse süstemaatiliselt ning sellega hinnatakse suulisi vastuseid, kodutöid, mahult väiksemaid kirjalikke iseseisvaid töid, praktilisi ja loomingulisi töid. Jooksev hindamine kirjeldatakse üksiasjalikult õpetaja töökavas.

(3) Jooksev hinne pannakse järgmiste õppetöö liikide eest:

- suuline vastus küsitluse ajal;
- individuaalne töö;
- loominguline töö;
- praktiline töö;
- test;
- tunnis aktiivne osalemine;
- igasugune kirjalik töö.

(4) Gümnaasiumiastmes hinnatakse õppijate vastava aine õpitulemusi koondhindega kursuse ja kooliastme eest. Kursusehinne pannakse vähemalt 3 kursuse jooksul saadud arvestusliku hinde põhjal. Hinne kooliastme eest pannakse 10. – 12. klassides saadud kursuse ja üleminekuexami hinnete põhjal. Kui kooliastme hinde väljapanemisel on keskmine pall 1,5; 2,5; 3,5; 4,5, siis lähtutakse viimaste kursuste eest saadud hinnetest, arvestades kursuste koondarvu: kui on 2, 4, 6 või 8 kursust, siis vaadatakse vastavalt 1, 3, 5 või 7 viimase kursuse hindeid;

(5) Kui üks arvestuslikest töödest oli hinnatud hinnetega kas «mitterahuldav» või «nõrk» ja see hinne polnud parandatud kursuse lõpuni, on õpetajal õigus panna õpilasele kursusehinde aritmeetilisest keskmisest ühe palli võrra väiksem.

(6) Arvestuslik töö viiakse läbi mitte hiljem kui 10 päeva enne kursuse lõppu. Arvestuslikest töödest (vorm ja aeg) teatatakse õpilasele kursuse alguses. Veergu «Tunni teema» kirjutatakse arvestusliku töö teema ja vorm. Hinded arvestusliku töö eest pannakse eraldi sellesse ettenähtud tulpa.

(7) Arvestuslik töö on kohustuslik kõigile õpilastele. Kui arvestusliku töö läbiviimise päeval puudub õpilane tunnist, siis tulpa pannakse märgi «—». Õpilane on kohustatud sooritada tegemata jäetud arvestusliku töö kümne tööpäeva jooksul pärast tema kooli tulekut, kuid hiljemalt 3 päeva enne kursusehinde panekut. Kui õpilane ei sooritanud arvestuslikku tööd õigeaegselt, saab ta selle eest hinde «nõrk».

(8) Kui vastava aine riigieksam toimub eksamiperioodi väljaspool, siis pannakse hinne kooliastme eest 12. klassi õpilasele enne riigieksami toimumist. Teiste õppeainete hinded kooliastme eest pannakse enne õppeperioodi lõppu. Kui õpilane ei tulnud mõne õppeaine programmiga toime ja vajab lisatunde, siis pannakse talle hinne kooliastme eest pärast täiendõppe lõppu.

(9) Õpilasel on õigus parandada mitterahuldavat hinnet (nii arvestuslikku, kui ka jooksvat) 10 tööpäeva jooksul pärast hinnete väljapanemist. Kui õpilane ei saanud mingil põhjusel

parandada mitterahuldavat arvestuslikku hinnet õigeaegselt, on tal õigus parandada seda kursuse lõpus, kuid mitte hiljem kui 3 päeva enne kursuse hinde panekut. Parandada rahuldava hinde saab ainult õpetaja nõusolekul.

(10) Kui kursusehinne jäi õpilase pikaajalise haiguse tõttu panemata, siis määrab õpetajate nõukogu täiendõppe ja hindamise tähtaega. Kui õpilane ei kasutanud täiendõppe võimalust, siis vastavad tema kursuse jooksul saadud teadmised ja oskused hindetele «nõrk».

(11) Kursusehinde parandamiseks esitab õpilane vastava taotluse direktori nimele mitte hiljem kui 5 tööpäeva jooksul pärast kursuse lõppu. Positiivse otsuse korral on õpilasel õigus parandada üht või mitut arvestuslikku tööd määratud tähtajal kooskõlastatult õpetajaga.

(12) Erandjuhtudel on gümnaasiumiastme õpilastel õigus parandada varem saadud kursusehindeid. Selleks on vaja esitada kirjaliku taotluse direktori nimele. Koolidirektor langetab otsuse taotluse rahuldamise kohta.

11.2.7 Õpilase jätmise täiendavale õppele

(1) Gümnaasiumi astme õpilasel, kellel õppeaasta lõpuks on ühes või kahes aines rohkem kui pool kursuse hinnetest mitterahuldavad, on õigus suvepeeriodi jooksul (õpetaja tööaja raames) parandada need hinded rahuldavate vastu. Mitterahuldava kursuse hinde parandamiseks õpilane esitab kirjaliku taotluse direktori nimele mitte hiljem kui viie päeva jooksul pärast kursuse lõpetamist. Positiivse vastuse korral õpilasel on õigus parandada üks või mitu arvestuslikke töid määratud tähtaegadel õpetaja kokkuleppel.

(2) Kui gümnaasiumiastme õpilane tervise seisundi pärast ei saa gümnaasiumi külastada või koduõppele üleviidud olla terviseseisundi tõttu, aga ravimise iseloom ei luba korraldada õppimist haiglas, sellisele õpilasele seadusliku esindaja taotlusel ja dokumentide esitamisel, mis tõendavad tervise seisundit ja ravimise käiku, õppenõukogu otsusega õppimise periood võib pikendada.

11.2.8 Õpilase järgmise klassi üleviimine

(1) Õpilase järgmise klassi üleviimise otsustab õppenõukogu.

(2) Õpilased, keda ei ole jäetud täiendavale õppetööle, viiakse järgmise klassi üle enne õppeperioodi lõppu. Õpilane, kes jäeti täiendavale õppetööle, viiakse järgmise klassi üle hiljemalt 30. augustiks.

(3) Otsust sellest, millises klassis jätkab õpinguid välismaal õppinud õpilane, võtab vastu õppenõukogu.

11.2.9 Gümnaasiumi lõpetamine

(1) Gümnaasiumi lõputunnistuse annab gümnaasium õpilasele:

- kelle kooliastmehinded on vähemalt rahuldavad või valikkursuste puhul arvestatud;
- kes on sooritanud õppeaine kohustuslikule mahule vastavad eesti keele teise keelena, matemaatika ja võõrkeele riigieksamid;

- kes on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele gümnaasiumi koolieksami;
- kes on sooritanud gümnaasiumi jooksul õpilasuuringu või praktilise töö, välja arvatud kooli lõpetamisel eksternina.

(2) Gümnaasiumi lõpetanuks loetakse ekstern, kes on sooritanud lõikes 1 nimetatud eksamid ning aineeksamid nendes kursustes, milles tal puuduvad kursuste hinded või milles ta ei ole tõendanud teadmisi ja oskusi varasema õpi- ja töökogemuse arvestamise kaudu. Eksterni ei hinnata kehalises kasvatuses.

(3) Lõpueksamite tingimused ja kord, sealhulgas nende sooritamise eritingimused kehtestatakse haridus- ja teadusministri määrusega «Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse» §31 lõike 2 alusel.

(4) Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellele gümnaasiumi riikliku õppekava §13 lõike 2 alusel individuaalse õppekavaga on kehtestatud muutunud nõudmised riikliku õppekava võrreldes, lõpetamise aluseks on õpitulemuste saavutamine vastavalt individuaalse õppekavaga. Sellel juhul gümnaasiumi lõputunnistuses kajastatakse iga aine muutunud nõudmiste informatsioon.

11.3 Hinnete ja hinnangute vaidlustamine

(1) Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde või hinnangu teadasaamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega.

(2) Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest lõikes 1 nimetatud taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

(3) Hinde pannud õpetaja selgitab kooli direktorile hindamise põhimõtteid ning põhjendab hinde õigsust ja nõuetele vastavust.

12. Andekate ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord

12.1 Andekate õpilaste õppekorralduse põhimõtted

- (1) Narva Keeltelütseum korraldab andekate õpilaste juhendamist. Andeka lapse väljaselgitamisele ja erivajadusele pööravad tähelepanu aineõpetajad, ringijuhid, tugisüsteemi spetsialistid ja klassijuhatajad ja juhendajad. Õpilaste andekust arendatakse läbi erinevate huviringide ja lisatunde.
- (2) Õppeaasta alguses planeeritakse olümpiaadides osalemine ning õpilaste ettevalmistamisega tegeletakse regulaarselt õppeaasta jooksul. Andekale õpilasele antakse lisatööd tunnis ja kodune töö võib olla mahukam ning sisukam.
- (3) Olümpiaadide, võistluste ja konkursside osalejatele aineõpetaja või ainesektsiooni juhi taotlusel koolidirektor võib kehtestada tundide vaba külastust. Õpilasele võimaldatakse vajadusel enne olümpiaadi üks tunnivaba päev.
- (4) Tundide vaba külastus ei puutu ainesse, milles õpilane sooritab eksami. Olümpiaadi, konkursi ja võistluse läbiviimise päeval õpilane vabastatakse tundidest.
- (5) Õpilastel võimaldatakse osa võtta TÜ Teaduskooli pakutavatest kursustest ja koostöös lapse seadusliku esindajaga võimalusi arvestades ka teaduslaagritest. Kool võimaldab õpilaste osalemist erinevatel koolivälistel konkurssidel, võistlustel, olümpiaadidel. Õpilase toetamiseks teeb kool koostööd teiste koolide ja asutustega.
- (6) Kool võib õpilase individuaalse arengu toetamiseks arvestada kokkuleppel õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul lapse seadusliku esindajaga tema varasemat õpikogemust ning teha muudatusi või kohandusi õppesisus, õppekorralduses ja õppekeskkonnas. Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes riikliku või kooli õppekavaga, muudatuste rakendamiseks koostatakse andekale õpilasele individuaalne õppekava. Individuaalne töökava koostab aineõpetaja.
- (7) I ja II kooliastmel võib õppenõukogu põhjendatud otsusega erandjuhul viia õpilase õppeaasta alguses ühest klassist teise. Õppenõukogu kaasab otsuse tegemisel õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses põhjendatakse, miks on otstarbekas õpilase arengu kiirendamine.

12.2 Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted

12.2.1 Üldsätted

- (1) Haridusliku erivajadusega (HEV) õpilane on õpilane, kes tulenevalt oma andekusest, õpiraskusest, tervises seisundist, puudest, käitumis- ja tundeeluhäiretest, pikemaajalisest koolist puudumisest või kooli õppekeele ebapiisavast valdamisest vajab muudatusi või kohandusi õppe

sisus, -protsessis, kestuses, koormuses, -keskkonnas (nagu õppevahendid, õpperuumid, suhtluskeel, sealhulgas viipekeel või muud alternatiivsed suhtlusvahendid, tugipersonal, spetsiaalse ettevalmistusega õpetajad), taotletavates õpitulemustes või õpetaja poolt klassiga töötamiseks koostatud töökavas.

(2) Narva Keeltelütseumis on väärtustatud iga õpilase areng ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduses lähtutakse kaasava hariduse põhimõttest. Haridusliku erivajadusega õpilaste õppe eesmärgiks on tagada igale lapsele tema individuaalsetest võimetest lähtuv jõukohane õpe ja areng. Selleks koolis on loodud tugimeeskond ja tugisüsteem.

(3) Tugimeeskonna koosseisu kuuluvad HEV õpilaste õppe koordineerija, sotsiaalpedagoog, psühholoog, logopeed, abiõpetajad ja eripedagoogid. Vajadusel võib kool kaasata kooliväliseid tugispetsialiste.

(4) Tugisüsteem võimaldab rakendada iga HEV õpilase suhtes vajalikke tugimeetmeid. Tugimeetmete eesmärk on võimalikult varajane märkamine ja püüd ennetada õpi-, suhtlemis- ning käitumisprobleeme ning toetada andekate õpilaste kiiret arengut.

(5) Kui õpilasel ilmneb hariduslik erivajadus, algatatakse kooli hariduslike erivajadustega õpilaste õppe koordineerija juhtimisel vajalikud pedagoogilised või psühholoogilised uuringud ning võetakse kasutusele täiendavad tugimeetmed.

(6) Enim levinud esmased kooli poolt rakendatavad tugimeetmed on õpilase diferentseeritud hindamine ema- ja võõrkeeles, abistamine väljaspool õppetunde (aineõpetajate konsultatsioonid), eripedagoogiline või logopeediline abi õpiabirühmas ning individuaalse õppekava koostamine ühes või mitmes õppeaines.

(7) Kool võib õpilase individuaalse arengu toetamiseks teha muudatusi või kohandusi õppesisus, õppekorralduses ja õppekeskkonnas. Kui muudatustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes riikliku või kooli õppekavaga, muudatuste rakendamiseks koostatakse individuaalne õppekava.

(8) Kui haridusliku erivajadusega õpilasele koostatud individuaalse õppekavaga nähakse ette riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine või kohustusliku õppeaine õppimisest vabastamine, võib individuaalset õppekava rakendada koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel.

(9) Tervislikel põhjustel koduõppel olevale gümnaasiumiõpilasele koostatakse individuaalne õppekava ning tema õppekoormust võib vähendada kuni kaheksa kursuse võrra iga arvestusliku koduõppel viibitud õppeaasta kohta.

12.2.2 Õpetajate ja tugispetsialistide tegevused

12.2.2.1 Klassiõpetaja / Klassijuhataja / Aineõpetaja

- (1) Kui õpetaja märkab õpilase erivajadusi, siis ta annab sellest teada klassijuhatajale, tugimeeskonna liikmetele ja kooli juhtkonnale.
- (2) Tundides ja/või peale tunde kasutab õpetaja HEV õpilase abistamiseks vajalikke võtteid: õpilase eripärast tulenevat lähenemist, individuaalset juhendamist ja sobivat õppevara.
- (3) Õpilasele osutatud õpiabi analüüsitakse õpetaja poolt ning valitud meetodite tulemuslikkusele antakse hinnangut ja vajadusel tehakse muudatusi.
- (4) Koostööd laste seaduslike esindajatega teostab klassiõpetaja/klassijuhataja, andes õpilase seaduslikule esindajale teada probleemsest valdkonnast ja kasutuselevõetud tugimeetmetest.
- (5) Õpiabi tõhustamiseks korraldatakse klassiõpetajale/ klassijuhatajale ja/või aineõpetajale tugispetsialistide konsultatsioone.

12.2.2.2 Koolis töötavad tugispetsialistid

- (1) Koolisisese tugimeeskonnatöö korraldamiseks koolivälises võrgustikutöös osalemise koordineerimiseks määrab kooli direktor HEV õpilase õppe koordineerija, kes toetab õpetajat töös haridusliku erivajadusega õpilastega, korraldab koostööd tugispetsialistide vahel, määrab koostöös tugispetsialistidega sobivat õpiabivormi ja jälgib/hindab õpiabi tõhusust, suunab õpilase individuaalarengu jälgimise kaardi (ÕIK) täitmist. Tulenevalt vajadusest HEV õpilase õppe koordineerija teavitab ja nõustab lapse seaduslikku esindajat, teeb ettepanekuid juhtkonnale vajalike meetmete rakendamiseks. HEV õpilase õppe koordineerija vastutab HEV õpilastega seotud tugimeetmete määramiseks vajaliku informatsiooni juhtkonnale edastamise eest.
- (2) Sotsiaalpedagoog osaleb HEV õpilaste väljaselgitamisel, suhtleb nende peredega, abistab õpilasi isiklike ja sotsiaalsete probleemide lahendamisel ja jälgib õpilaste õppimiskohustuse täitmist. Sotsiaalpedagoog osutab abi HEV õpilaste klassikollektiiviga kohanemisel, teeb preventatiivset tööd koolikiusamise valdkonnas ja abistab konfliktsituatsioonide väljaselgitamisel ja lahendamisel. Vajadusel sotsiaalpedagoog esindab HEV õpilasi väljaspool kooli ning teeb koostööd politsei, terviseasutuste, nõustamiskomisjoni ja sotsiaalabiameti töötajatega.
- (3) Kooli psühholoog nõustab ja abistab klassijuhatajaid HEV õpilase õpetamisega seotud küsimustes ning õpilase iseärasusest lähtuvate erivajaduste väljaselgitamisel. Vastavalt vajadusele osaleb psühholoog HEV-alastes vestlusringides ning nõustab laste seaduslikke esindajaid kooliküpsuse ja HEV õpilase õpetamisega seotud küsimustes. Vajadusel võib koolipsühholoog esindada HEV õpilasi väljaspool kooli.
- (4) Logopeed toetab õpilase arengut, aidates kaasa õppekava omandamiseks vajalike suhtlemis- ja kõneoskuste arendamisele. Logopeed osaleb õpilase erivajaduste väljaselgitamisel, logopeedilise

abi planeerimisel ja korraldamisel. Ta teeb koostööd kooli juhtkonna, õpetajate, laste seaduslike esindajate ja erispetsialistidega lugemis-, kirjutamis- ja kõneraskustega õpilaste õpetamise parimate võimaluste leidmiseks.

12.2.3 HEV õpilastega töökorraldus koolis

- (1) Õpetaja, kes märkab õpilase õpiraskuste, käitumis- ja tundeeluhäirete või kooli õppekeele ebapiisava valdamisega seotud erivajadusi, annab sellest teada klassijuhatajale.
- (2) Klassijuhataja arutab lapse seadusliku esindajaga koolis õppimisega seotud erisusi ja erivajadusi ning selgitab välja koostöös kooli tugispetsialistidega õpilasele sobivaid tugimeetmeid, milleks kool korraldab õpilase pedagoogilis-psühholoogilise hindamise.
- (3) 1.klassi õpilase puhul tutvub klassijuhataja koolivalmiduse kaardiga kohe kooli sisseastumisel. Teave koolieelsest arengust koolivalmiduse kaardi kaudu võimaldab jätkata koolis lapse (sh HEV-lapse) arengu jälgimist, õpetuse individualiseerimist ja hindamise diferentseerimist ning vajadusel tugiteenuste osutamist.
- (4) Käitumis- ja sotsiaalsete probleemide ilmumise korral pöördub klassijuhataja sotsiaalpedagoogi ja/või kooli psühholoogi poole.
- (5) HEV õpilasele avatakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaart (ÕIK). I tasandi kaardi avavad ja täidavad klassijuhataja ja aineõpetajad. II tasandi ÕIK täitmisel osalevad aineõpetajad ja tugispetsialistid. ÕIK täitmise eest vastutab kooli HEV õpilase õppe koordineerija. ÕIK täitmine toimub vähemalt kaks korda aastas (talvisel ja suvisel koolivaheajal). ÕIK kantakse pedagoogilis-psühholoogilise hindamise, testimise ja uuringute tulemused, samuti õpetajate tähelepanekud, tugispetsialistide ning koolivälise nõustamismeeskonna antud soovitused, rakendatud teenused ja tugi ning hinnang nende tulemuslikkuse kohta.
- (6) Õpilasele, kellel tekib takistusi õppimiskohustuse täitmisel või mahajäämus õpitulemuste saavutamisel, annab kool üldist tuge, mis kujutab endast õpetaja pakutatavat individuaalset lisajuhendamist, tugispetsialistide teenuse kättesaadavust ning vajaduse korral õpiabitundide korraldamist individuaalselt või rühmas. Esmased kooli poolt rakendatavad tugimeetmed on diferentseeritud hindamine, abistamine väljaspool õppetunde ja logopeediline abi õpiabirühmas ning individuaalse õppekava järgi õpetamine klassis.
- (7) Individuaalne õppekava on HEV-õpilaste jaoks koostatud õppekava, milles kirjeldatakse õpilasele vajalikke tingimusi võimetekohaseks õppimiseks ja arenemiseks. Õppekava võib koostada ühes, mitmes või kõikides õppeainetes.
- (8) Kui kooli tagatud üldine tugi ei anna soovitud tulemusi, siis võib rakendada koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel tõhustatud tuge või erituge. Selleks peab lapse seaduslik esindaja pöörduma maakondliku nõustamiskeskuse poole täiendavate soovituste saamiseks. Kui lapse seaduslik esindaja ei tegele probleemide väljaselgitamise ja lahendamisega, siis kool soovitab

lapse seaduslikul esindajal pöörduda maakondliku nõustamiskeskuse poole ning see pöördumine on lapse seaduslikule esindajale kohustuslik. Kui pärast kooli soovitud lapse seaduslik esindaja ei pöördu nõustamiskeskuse poole, siis koolil on õigus pöörduda probleemi lahendamiseks kohaliku omavalitsuse poole.

(9) Vajadusel tehakse HEV õpilase täiendavad psühholoogilised või meditsiinilised uuringud ning lapse jaoks parima õppekorralduse soovitus annab nõustamiskomisjon. Nõustamiskomisjoni soovitused on kooli jaoks täitmiseks kohustuslikud.

(10) Vähemalt korra õppeaastas ja juhul, kui koolivälise nõustamismeeskonna määratud toe rakendamise tähtaeg on lõppenud, hindab HEV õpilase õppe koordineerija koostöös õpetajate ja tugispetsialistidega soovitatud toe rakendamise mõju ning teeb ettepanekud edasiseks tegevuseks.

13. Karjääriõpe

13.1 Karjääriinfo ja nõustamise korraldamine põhikoolis

- (1) Kool korraldab õpilaste ja laste seaduslike esindajate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info ja -nõustamine) kättesaadavuse ja süsteemse, vajaduspõhise korralduse.
- (2) Õppeprotsessi käigus käsitletakse läbivat teemat «Elukestev õpe ja karjääri kujundamine», millega taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid.
- (3) Selleks, et õpilased saaksid tutvuda erinevate ametitega, organiseeritakse õppekäike erinevatesse ettevõtetesse ja asutustesse nii linna kui ka vabariigi tasandil. Õppekäikude organiseerimisse kaasatakse õpilaste seaduslikud esindajad ja kooli vilistlased. Kirjutatakse projekte, mille eesmärgiks on õpilaste tutvumine erinevate ametitega.
- (4) 1-2 klassijuhatajatundi õppeaasta jooksul pühendatakse karjääri kujundamise küsimustele. Klassijuhatajatundidesse kutsutakse erinevate ametite esindajaid ning inimesi, kes on oma elus palju saavutanud, edukaid kooli vilistlasi (projekt Tagasi kooli).
- (5) Õpilaste ja nende seaduslike esindajate teavitamine edasiõppimisvõimalustest ning karjääriõppe raames toimuvatest üritustest toimub kooli kodulehe kaudu (uudiste leheküljel).

13.2 Karjääriinfo ja nõustamise korraldamine gümnaasiumis

- (1) Kool korraldab õpilaste edaspidise õppimise informeerimist ja tööturul üldtendentsustest, võimaldab juurdepääsu karjääri planeerimise teenustele (erinevate elukutsete esindajatega kohtumised projekti «Tagasi kooli» raames, vilistlastega kohtumised, karjääri planeerimise konsultatsioonid ja informeerimine).
- (2) Õppekasvatustlikus protsessis õpitakse läbivat teemat “Elukestev õpe ja karjääri kujundamine”. Eesmärgiks on õpilase kujunemine isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid.
- (3) Gümnaasiumis tutvuvad õpilased elukutsetega õppeekskursioonide kaudu erinevatesse ettevõtetesse ning linna ja vabariigi asutustesse. Ekskursioonide korralduse abi võivad osutada õpilaste seaduslikud esindajad. Vajadusel kirjutatakse projekte, mis on suunatud õpilaste tutvumisele elukutsetega.
- (4) Gümnaasiumi õpilased tutvuvad vabariigi õppeasutustega, külastades infomesse ja osaledes avatud uste päevadel.
- (5) Psühholoogiline testimine, organiseeritud koolipsühholoogiga, aitab õpilastel kutsevaliku probleemi lahendada.
- (6) Vajadusel ja võimalusel kutsutakse karjäärikonsultante loengute ja praktikumite läbi viimiseks.

- (7) Õpilased võivad kirjutada uurimistöö tööturu uuringute ja nõutud elukutsete prognooseerimise kohta ja esineda ettekandega koolikonverentsil.
- (8) Õpilaste ja nende seaduslike esindajate informeerimine õpingute jätkamise võimalustest ja üritustest karjääri kohta vahendatakse klassijuhatajate poolt kasutatavate infokanalite kaudu.

14. Õpilaste ja nende seaduslike esindajate teavitamise ja nõustamise korraldus

- (1) Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Põhikoolis toimub õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks õpilase individuaalseid õpivajadusi väljaselgitamine, sobivate õppemeetodite valimine ning diferentseeritud õpe korraldamine. Gümnaasiumis toimub õpilaste individualiseeritust toetamine ja arendamine. Õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, tagab kool täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde ning teavitab sellest laste seaduslike esindajaid.
- (2) Kool nõustab vajaduse korral gümnaasiumi õpilast tema arengus või individuaalses koduses õppes või põhikooli õpilase seaduslikku esindajat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.
- (3) Kool korraldab õpilaste ja nende seaduslike esindajate teavitamist õppekorraldusest, edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info ja -nõustamine) kättesaadavuse ja süsteemse, vajaduspõhise korralduse; eriti just gümnaasiumiastmes pööratakse tähelepanu õpilaste teavitamisele edasiõppimisvõimalustest ja tööturu üldistest suundumustest.
- (4) Kool tagab ilastele ning nende seaduslikele esindajatele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks õppeveerandi või poolaasta algul.
- (5) Õpilased ja nende seaduslikud esindajad on aktiivselt kaasatud arutelusse ja küsimuste lahendamisesse, mis on seotud haridusega.

15. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

15.1 Õpetajate koostöö põhimõtted

- (1) Õpetajad teevad koostööd aineseksioonides, metoodilises nõukogus, klassijuhatajate koosolekutel, õppenõukogus ja nõupidamistel ning jagavad kogemusi kolleegidega suhtlemisel.
- (2) Õppeaasta viimasel õppenõukogu koosolekul antakse õppeaasta kokkuvõte ja hinnang õppeaasta eesmärkide tulemustele ning seatakse järgmise õppeaasta eesmärgid, tegevused nende saavutamiseks, sh õppekava arendustegevused ja personali täienduskoolitused, sh sisekoolitused.
- (3) Narva Keeltelütseumi õpetajad kuuluvad ainevaldkonniti aineseksioonidesse: algklasside, keele ja kultuuri, matemaatika, loodusainete, sotsiaalainete, võõrkeelte, kehalise kasvatuse aineseksiooni. Aineseksiooni tööd koordineerib aineseksiooni juht, kelle vastutusvaldkonnaks on õpetajate koostöö ja aineseksiooni töö koordineerimine. Õppeaasta lõpul iga aineseksioon analüüsib oma tegevust, koostab ja esitab juhtkonnale aineseksiooni aruanded.
- (4) Aineseksioonisisene koostöö toimub aineseksioonide nõupidamiste vahendusel. Õppeaasta kokkuvõte ning hinnang õppeaasta eesmärkide tulemustele antakse juunikuus aineseksioonide koosolekutel. Koosolekust võtavad osa aineseksiooni juhataja, õppealajuhataja ning aineseksiooni õpetajad. Kokkuvõtte tegemise aluseks on kooli arengukava ja õppeaasta eesmärkide täitmise, tegevuste ja saavutatud tulemuste analüüs. Koosolekul lepatakse kokku järgmise õppeaasta eesmärkide lähtekohad.
- (5) Õpetajate omavahelises koostöös planeeritakse lõiminguid, ühisprojektide läbiviimist, õppetöö paremat korraldamist, õpitulemuste hindamist jne. Koolimeeskond on kaasatud kooli arendustegevustesse.
- (6) Narva Keeltelütseumi õpetajad osalevad erinevates saavutus konkurssides (Narva linna aastaõpetaja, Eestimaa õpib ja tänab). Õpetajad teevad koostööd konkursside ettevalmistamise raames, kirjeldavad ja analüüsivad oma tööd ning kolleegide sooitusi.
- (7) Õpetajad teevad koostööd koolisiseste tugispetsialistidega, aidates õppijal ületada õpi, käitumis- ja sotsiaalseid raskusi, koostab õpilasele sobiva õppekava ja korraldab sellele vastavat edasist õppetegevust.

15.2 Õpetajate töö planeerimise põhimõtted

- (1) Väljundipõhises õppes toimub õpetaja töö planeerimine alustades õpitulemuste määratlemisest, seejärel seotakse õpitulemused üldpädevustega, läbivate teemadega ning leitakse lõimingu võimalused. Järgnevalt kandatakse lähtuvalt õpitulemustest hindamiskriteeriumid ja -meetodid ning seejärel valitakse õpetamismeetodid.
- (2) Õppesisu käsitlemises teeb valiku aineõpetaja arvestusega, et kooliastmeti kirjeldatud õpitulemused, üldpädevused ning valdkonna- ja ainepädevused oleksid saavutatud.

- (3) Narva Keeltelütseumi õpetajad koostavad tulenevalt kooli õppekava ainekavast ning üldpädevustest töökava.
- (4) Õpetaja töökavas täpsustatakse kooli ainekavas esitatut, arvestades konkreetseid õpilasi, kasutatavat õppekirjandust ja -materjale ning õpetajatevahelist koostööd.
- (5) Töökavad koostatakse õppeperioodide, trimestrite või õppeaasta kaupa, sõltuvalt ainetundide arvust.
- (6) Õpetaja töökavas on õppesisu liigendatud ulatuslikumate õppeteemade järgi. Näidatud on olulisemad alateemad, käsitletavat põhimõistet, õppekirjandus jm õppematerjal, oodatavad õpitulemused ja nende kontrollimise/hindamise aeg ning moodused.
- (7) Ainesekstsiionisiselt kooskõlastatakse ainealased töökavad ja tuuakse välja erinevate õppeainete vahelised lõimingud.
- (8) I kooliastmes koostatakse ühised töökavad. Sama töökava kehtib kõikides paralleelklassides.
- (9) Õpetajate õppetegevuste planeerimise ja töökavade koostamise eesmärgid:
- 1) õpetaja koostöö ja õppeainete vahelise lõimingu ning läbivate teemade käsitlemine;
 - 2) kooli arendustegevuse ja muu õppe-kasvatustööga seotud teemade toetamine.
- (10) Lähtudes kooli õppekava üldosast koostavad õpetajad kogu õppeaastaks elektroonse töökava, arvestades klassi omapära, kooli eripära, õpilase vaimseid ja kooli materiaalseid ressursse. Töökavas kavandab õpetaja olulisemad õpiväljundid, peamised teemad, lõimingud, hindamise kriteeriumid ja kontrollitööde ajad.

15.3 Õpetaja töökava koostamise põhimõtted

- (1) Õpetaja töökava koostatakse elektroonilisel kujul ainekava alusel ning septembri esimesel nädalal esitatakse kontrollimiseks õppealajuhatajale. Iga õpetaja koostab iga klassi jaoks eraldi töökava, mis võib olla sama ühe paralleeli kõikide klasside jaoks.
- (2) Töökava vormistatakse vastavalt nõuetele, leheküljed nummerdatakse, tiitelleht vormistatakse näidise järgi. Töökava esitatakse tabeli kujul.

Tabel 4. Õpetaja töökava vormistamise näidis.

Tunni nr.	Kuupäev	Tunniteema	Mõisted*	Õppetegevus**	Oodatavad tulemused***	Hindamine****

- (3) Veerus «Mõisted» märgitakse tunnis käsitletavaid põhimõisteid. Võõrkeele või emakeele tunnis tuleb selles veerus märkida, missugust grammatikateemat õpitakse tunnis.

- (4) Õppetegevuse all mõistakse õpilaste tegevuse konkreetseid liike tunnis: õpetaja seletuste kuulamine; konkreetsete ülesannete täitmine (märkida lehekülg, ülesande või harjutuse number, kui kasutatakse õpetaja poolt kasutatud materjali, siis märkida ka seda); töö tekstiga (konspekt, tabeli täitmine, vastused küsimustele, mõistekaardi koostamine jne); audiovisuaalsete materjalide kuulamine ja/või vaatamine; kirjalikud tööd (etteütlus, kirjand, ümberjutustus, tõlge jne); graafilised tööd (joonistus, graafiku, diagrammi loomine jne). Veerg „Õppetegevus“ kajastab tunni sisu, so tunni lühikonspekt.
- (5) Veerus «Oodatavad tulemused» märgitakse, milliseid tulemusi peab õpilane saavutama igas tunnis (teab..., oskab..., tal on ettekujutus (millest)... jne).
- (6) Veerus «Hindamine» märgitakse hindamise liike (jooksev, arvestuslik, kokkuvõtlik) ja mida hinnatakse (kirjalik töö, praktiline töö, loovtöö, jooksvate hinnete alusel).
- (7) Töökava koostamisel tuleb lähtuda sellest, et Narva Keeltelütseumi kodukorras sätestatud reeglite kohaselt võib ühes klassis olla mitte rohkem kui üks kontrolltöö päevas ning kontrolltöid ei viida läbi esmaspäeval ega reedel (erandiks on need õppeained, mille tunnid on tunniplaanis ainult nendel päevadel). Kontrolltöö planeerimisel tuleb kindlasti märkida selle teemat ja toimumise aega.
- (8) Kui töökavas kasutatakse lühendeid või tingmärke, siis tuleb töökava viimasel leheküljel esitada nende loetelu koos vastavate selgitustega.
- (9) Õpetaja planeerib töögraafiku vastavalt vajadusele, lähtudes ülekoolilistest kokkulepetest, koostöö kokkulepetest, sündmustest, kooli tööplaanist, õppekäikudest ja kasvatustöö üldeesmärkidest.

16. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

(1) Kooli õppekava demokraatliku koostamise ja arendamise eest vastutab kooli direktor.

(2) Kooli õppekava uuendatakse ja täiendatakse vajaduspõhiselt:

1) riikliku õppekava muudatuste korral;

2) kooli arengukava muudatuste ja täienduste korral;

3) piirkondlike olude muudatuste korral.

(3) Kui kooli õppekava uuendamise või täiendamise vajadus on tingitud muudatustest õigusaktides, siis algatab kooli õppekava muutmise kooli direktor.

Kooli õppekava uuendamist ja täiendamist võib taotleda iga asjast huvitatud kooli töötaja.

Kooli õppekava koostamises osalevad kõik koolis õppe- ja kasvatusalal töötavad isikud ning vajadusel teised koolitöötajad. Kool kaasab õppekava koostamisse õpilasi, nende seaduslikke esindajaid ja teiste huvirühmade esindajaid.

Kooli õppekava uuendamine või täiendamine toimub algatustaotluse alusel, mis tuleb esitada kooli direktorile kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis koos ettepanekute ja põhjendustega.

(4) Õppekava uuendamises ja täiendamises osalevad kõik kooli õpetajad. Ettepanekud muudatusteks tehakse aineõpetajate poolt ja/või õppenõukogu koosolekul. Vajadusel luuakse eraldi töörühmad, mille koosseisu kinnitab kooli direktor oma käskkirjaga.

(5) Muudatused kooli õppekavas esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule. Muudatused õppekavasse viiakse sisse iga õppeaasta alguseks.

(6) Kooli õppekava kehtestab direktor.